

Lovforslag nr. L 160. Fremsat den 21. januar 1999 af fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen)

Forslag

til

Lov om sygdomme og infektioner hos dyr

Kapitel 1

Formål og område

§ 1. Lovens formål er at sikre sundhedstilstanden blandt husdyr og beskytte menneskers sundhed ved at iværksætte foranstaltninger til forebyggelse, overvågning, kontrol og bekæmpelse af husdyrsygdomme, zoonoser og zoonotiske smitstoffer hos dyr, i animalske fødevarer og produkter af dyr.

§ 2. Ved zoonoser forstås sygdomme og infektioner, der naturligt overføres fra dyr til mennesker. Ved zoonotiske smitstoffer forstås smitstoffer, der kan fremkalde zoonoser.

Stk. 2. Ved akvakulturdyr forstås fisk, skaldyr, krebs og bløddyr m.v., der holdes i akvakultur-anlæg, hvorved forstås dambrug eller havbrug eller lignende anlæg. Ved akvakulturprodukter forstås produkter af akvakulturdyr.

§ 3. Loven omfatter alle sygdomme, som kan angribe husdyr, herunder de sygdomme, der er optaget i lovens bilag 1 og 2, samt sygdomme og infektioner, der kan overføres fra dyr til mennesker.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan foretage ændringer i de i stk. 1 nævnte bilag.

§ 4. Loven omfatter både dyr, der er i menneskelig varetægt, herunder akvakulturdyr, og vildtlevende dyr samt animalske fødevarer og produkter af dyr.

Kapitel 2

Undersøgelse og konstatering

§ 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om undersøgelse af dyrehold for zoonotiske smitstoffer. I reglerne kan fastsættes bestemmelser om udtagning af prøver af levende dyr, slagtekroppe, mælk, æg, gødning, slam, foder og staldinventar m.v. samt om laboratorieundersøgelse heraf. I reglerne kan tillige fastsættes bestemmelser om aflivning af dyr i undersøgelsesøjemed.

§ 6. Den, som i sin varetægt har dyr, som er eller kan mistænkes for at være angrebet af en af de sygdomme, der er nævnt i lovens bilag 1, skal tilkalde en dyrlæge.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at dyrlæge skal tilkaldes, hvis visse nærmere angivne symptomer forekommer hos dyr.

§ 7. Når en dyrlæge tilkaldes i henhold til § 6, skal dyrlægen søge mistanken om sygdommen be- eller afkræftet samt søge sygdommens art konstateret.

Stk. 2. Hvis en dyrlæge efter undersøgelser foretaget i henhold til stk. 1 eller i øvrigt i forbindelse med sit arbejde får mistanke om, at der foreligger en sygdom, som er omfattet af gruppe A i lovens bilag 1, skal dyrlægen straks underrette den myndighed, der udpeges i medfør af § 8.

Stk. 3. Hvis en dyrlæge efter undersøgelser foretaget i henhold til stk. 1 eller i øvrigt i forbindelse med sit arbejde får mistanke om, at der foreligger en sygdom, som er omfattet af gruppe B i lovens bilag 1, skal dyrlægen foretage under-

søgelse herunder i fornødent omfang udtage prøver efter regler fastsat i medfør af § 8 samt foretage indberetning til den myndighed, der udpeges i medfør af § 8.

§ 8. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, hvilke foranstaltninger der skal træffes ved mistanke om eller forekomst af zoonotiske smitstoffer hos dyr og af sygdomme, der er omfattet af lovens bilag 1. I reglerne kan fastsættes bestemmelser om aflivning af dyr i undersøgelsesøjemed, udtagning og indsendelse af prøver, laboratorieundersøgelser og indberetning.

Kapitel 3

Bekæmpelse og forebyggelse

§ 9. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan for at udrydde, hindre, begrænse eller imødegå risiko for udbredelse af zoonotiske smitstoffer og af de i lovens bilag 2 nævnte sygdomme fastsætte regler om og meddele påbud om gennemførelse af særlige foranstaltninger samt meddele forbud mod anvendelse af dyr, dele heraf eller animalske fødevarer, sæd, æg, embryoner af dyr samt gødning, hør, halm, dyrefoder og andre produkter og genstande, hvormed sygdomme og zoonotiske smitstoffer kan spredes.

Stk. 2. Foranstaltningerne i henhold til stk. 1 kan bl.a. omfatte:

- 1) For dyrehold og vildtlevende dyr:
 - a) særlige undersøgelser, herunder prøveudtagning med henblik på diagnosticering,
 - b) tilsyn,
 - c) mærkning,
 - d) behandling,
 - e) vaccination,
 - f) isolation,
 - g) særlige betingelser for levering af dyr,
 - h) aflivning af dyr eller særlig slagting, og
 - i) destruktion.
- 2) For produkter af dyr samt foder, gødning, slam og andet materiale, som kan være inficeret eller kontamineret:
 - a) særlige undersøgelser,
 - b) behandling,
 - c) mærkning,
 - d) påbud om særlig anvendelse,
 - e) særlige betingelser for levering af mælk, æg, og andre produkter af dyr,
 - f) desinfektion,

- g) tilintetgørelse,
- h) opbevaring og bortskaffelse, og
- i) destruktion.

3) For ejendomme, virksomheder, anlæg, maskiner og transportmidler, der anvendes til dyrehold:

- a) særlige krav til indretning og drift,
- b) rengøring og desinfektion,
- c) tilbagekaldelse af godkendelse,
- d) tilsyn,
- e) afspærring,
- f) tørlægning, og
- g) forbud mod tilledning og afledning af vand.

Stk. 3. Ministeren kan forbyde eller begrænse enhver samling og flytning af dyr samt flytning af produkter af dyr, foder og foderstoffer, slam, strøelse og andet materiale, som kan indebære risiko for udbredelse af zoonotiske smitstoffer eller sygdomme.

§ 10. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om eller forbyde dyrehold på steder, der frembyder særlig sundhedsmæssig risiko for husdyr.

§ 11. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om etablering og drift af dambrug, havbrug og andre akvakulturanlæg samt for virksomheder, hvor akvakulturprodukter renses eller opskæres. I reglerne kan stilles krav om registrering af brug, anlæg og virksomheder.

§ 12. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om sygdomsforebyggende foranstaltninger for steder, hvor dyr holdes eller bringes sammen samt for behandling, opbevaring og transport m.v. af produkter, dyr og gødning m.v.

§ 13. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om overvågning af sundhedstilstanden samt om forebyggelse og afhjælpning af sundhedsmæssige problemer blandt husdyr.

Stk. 2. I reglerne kan fastsættes bestemmelser om vaccination og andre forebyggende foranstaltninger. I reglerne kan tillige fastsættes bestemmelser om indsamling og indberetning af data til belysning af besætningens sundhedsmæssige tilstand, om mærkning af dyr og om udtagning af prøver fra dyr og produkter af dyr til

undersøgelse for sygdomme eller sygelige tilstande.

§ 14. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indretning og drift af samt dyrlægetilsyn med dyrehaver, zoologiske haver, dyrehandler og lignende steder med dyrehold og om betaling af udgifterne ved tilsynet.

Kapitel 4

Indberetning og registrering

§ 15. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indberetning af laboratorieresultater fra de i §§ 5, 8 og 9 nævnte undersøgelser for zoonotiske smitstoffer, resultater af undersøgelser for forekomst af zoonotiske smitstoffer i medfør af lovgivningen om fødevarer samt om offentliggørelse af resultaterne.

§ 16. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligten til at afgive oplysninger om husdyrbrug til Centralt HusdyrbrugsRegister (CHR). Enhver har adgang til at få meddelt oplysninger fra registeret. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger. Ministeren kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger til en ubestemt kreds af modtagere.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om registerets drift, vedligeholdelse og begrænsninger i adgangen til at få oplysninger fra registeret.

Kapitel 5

Flytning og omsætning

§ 17. Ejere af husdyrbesætninger skal registrere afgang fra henholdsvis tilgang til besætninger af dyr. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler herom.

§ 18. Klovbærende dyr, som flyttes, omsættes, herunder føres til slagtning, eller tilføres samlinger af dyr, skal være mærket eller ledsaget af dokumentation, således at dyrenes oprindelse og identitet kan fastslås, og sundhedstilstanden vurderes. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler herom. Reglerne kan indeholde krav om, at en bestemt form for mærkning eller dokumentation skal anvendes.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om, at andre dyr end klovbærende dyr skal være omfattet af stk. 1.

§ 19. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om smittebeskyttende foranstaltninger for steder, hvor dyr bringes sammen, og for transport af dyr.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om sundhedsmæssige krav til dyr, der overføres til områder med særlig sygdomsmæssig status, samt om vilkår i forbindelse med overførslen.

§ 20. Etablering af permanente markedspladser, auktionslokaler eller samlestadde for dyr skal godkendes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Ministeren fastsætter regler om betingelserne for godkendelse samt om hvilke dyrearter, der kan tilføres, om indretning, drift og dyrlægetilsyn m.v. samt om betaling af udgifterne ved tilsynet.

Stk. 2. Markeder, dyrskuer og auktioner, som afholdes højst 4 gange årligt, og hvortil der føres dyr, skal forinden afholdelsen anmeldes til ministeren. Ministeren fastsætter regler om anmeldelsesordningen, herunder om hvor lang tid forud for afholdelsen anmeldelse skal ske, samt om hvilke dyrearter, der kan tilføres, og om indretning, drift og dyrlægetilsyn m.v. samt om betaling af udgifterne ved tilsynet.

§ 21. Personer, selskaber og foreninger og andre sammenslutninger, der erhvervsmæssigt omsætter klovbærende dyr, skal registreres efter regler fastsat af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at de i stk. 1 nævnte personer, selskaber og foreninger og andre sammenslutninger skal godkendes. Ministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne for godkendelse samt om bedriftens indretning og drift m.v.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at de i stk. 1 nævnte personer, selskaber og foreninger og sammenslutninger skal registrere omsætning af klovbærende dyr.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at personer, selskaber og foreninger og andre sammenslutninger, der omsætter andre dyr end klovbærende dyr eller ikke erhvervsmæssigt omsætter klovbærende dyr, skal registreres samt registrere omsætning af dyr.

Kapitel 6

Ind- og udførsel af dyr m.v.

§ 22. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af dyr, dele heraf eller animalske fødevarer, sæd, æg, embryoner af dyr samt gødning, hør, halm, dyrefoder og andre produkter og genstande, hvormed sygdomme og zoonotiske smitstoffer kan spredes.

§ 23. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om etablering, indretning og drift af veterinære grænsekontrolsteder. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at der i forbindelse med ansøgning om oprettelse af grænsekontrolsteder uden udgift for staten stilles fornødent udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen med henblik på kontrol med indførsel fra og udførsel til lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab, og som ikke har indgået aftale med Det Europæiske Fællesskab om grænsekontrol, af de i § 22 nævnte dyr og produkter. Ministeren kan desuden bestemme, at grænsekontrolsteder, der alene benyttes i meget begrænset omfang, ophører som grænsekontrolsted.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at de udgifter i forbindelse med drift af de i stk. 1 nævnte grænsekontrolsteder, der ikke dækkes af den betaling, som kræves i medfør af § 35, stk. 2, helt eller delvist afholdes af de lokale interessenter i grænsekontrolstedet.

§ 24. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan indgå aftaler om, at etablering og drift af grænsekontrolsteder som nævnt i § 23 helt eller delvis finansieres af lokale interessenter.

Kapitel 7

Sædovertføring og ægtransplantation

§ 25. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om sundhedsmæssige krav til husdyr, hvis sæd, æg eller embryoner kunstigt overføres til andre dyr, samt til sæd, æg eller embryoner, der er bestemt til kunstig sædovertføring eller ægtransplantation til andre dyr.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om mærkning af husdyr, der anvendes til sædudtagning, leverer æg eller embryoner, eller hvortil

sæd eller embryoner overføres, samt af det derved frembragte afkom.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om anvendelse af dyr til bedækning.

§ 26. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at husdyr og sæd, æg eller embryoner fra husdyr, som skal anvendes til kunstig sædovertføring eller ægtransplantation på andres dyr, kun må holdes henholdsvis opbevares på virksomheder, som er godkendt dertil.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om virksomhedernes indretning og drift, herunder regler om dyrlægetilsyn og betaling af de hermed forbundne udgifter og om personalemæssige forhold samt om besøg på virksomhederne.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om opsamling, udtagning, bedømmelse, præparation, identifikation, opbevaring, forsendelse og kunstig overføring af sæd, æg og embryoner samt om virksomhedernes pligt til at føre journaler og foretage indberetning om forhold vedrørende sygdomstilfælde og frugtbarhedskontrol.

§ 27. Kunstig overføring af sæd, æg eller embryoner til husdyr samt udtagning af æg eller embryoner fra husdyr må kun udføres af autoriserede dyrlæger eller af personer, som opfylder de betingelser, som fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

§ 28. Bestemmelserne i dette kapitel finder også anvendelse på husdyr, der benyttes af en forening, et selskab eller anden sammenslutning til udtagning af sæd eller overføring af æg eller embryoner til medlemmernes husdyr.

Kapitel 8

Animalsk affald

§ 29. Selvdøde og aflivede dyr, kød- og slagteaffald samt fisk og fiskeaffald, som er uegnet til eller ikke agtes anvendt til menneskeføde, samt andre animalske affaldsprodukter skal behandles, opbevares, transporteres m.v. på en sådan måde, at smitstof eller andre skadelige stoffer ikke kan spredes. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. Produkter som nævnt i stk. 1 må ikke anvendes som foder til dyr, medmindre ministeren har meddelt tilladelse hertil.

§ 30. Virksomheder, der indsamler, opbevarer, behandler eller distribuerer dyr og produkter som nævnt i § 29 med henblik på destruktion heraf og ødelæggelse af smitstof eller med henblik på anvendelse som foder til dyr, skal autoriseres af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, der fastsætter nærmere regler herom. Ministeren kan fastsætte regler om opbevaring, transport, behandling, destruktion og anvendelse af disse dyr og produkter, om virksomhedernes indretning og drift og om tilsyn med virksomhederne og betaling af de hermed forbundne udgifter samt om pligt til at aftage dyr og produkter til destruktion.

Kapitel 9

Foder

§ 31. Med henblik på at hindre smittespredning eller anden sundhedsmæssig risiko for husdyr kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om behandling, opbevaring og anvendelse af produkter, der anvendes eller agtes anvendt som foder til husdyr, og om udtagning af prøver heraf samt regler om dyrehold i forbindelse med erhvervsmæssig fremstilling af foder.

Kapitel 10

Veterinære lægemidler m.v.

§ 32. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om eller forbyde veterinær anvendelse af vacciner, sera, immunologiske testpræparater, lægemidler og præparater fremstillet af animalske produkter og andre lægemidler og præparater. I reglerne kan der fastsættes bestemmelser om, at husdyr, der er behandlet med, har indtaget eller optaget de nævnte lægemidler m.v., ikke må fjernes fra besætningen inden en nærmere fastsat frist.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af stk. 1, kan det bestemmes, at dyrlæger skal føre særlige optegnelser over udlevering og anvendelse af veterinære lægemidler som nævnt i stk. 1, og at optegnelserne skal stilles til rådighed for eller indberettes til den myndighed og på den måde, som ministeren fastsætter.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om indførsel, markedsføring, kvalitet og anvendelse af stoffer, som regulerer husdyrs ydelse, tilvækst eller reproduktion.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om anvendelse af desinfektionsmidler og andre produkter, der tjener til forebyggelse og fjernelse af sygdomsforvoldende forhold i husdyrs omgivelser.

§ 33. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler for anvendelse af materialer, som kan fremkalde sygdomme, i forsknings- og forsøgsøjemed eller med henblik på frembringelse af biologiske præparater.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af materialer, som kan fremkalde sygdomme, samt om behandling, opbevaring og forhandling af sådant materiale.

§ 34. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om udsætning, anvendelse, omsætning, import og eksport af genteknologisk fremstillede husdyr, herunder husdyr modificeret ved hjælp af genteknologisk fremstillede organismer, samt om forudgående anmeldelse eller godkendelse.

Kapitel 11

Betaling, erstatning m.v.

§ 35. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at udgifterne i forbindelse med laboratorieundersøgelser, udtagning af prøver og andre foranstaltninger, der iværksættes i medfør af loven helt eller delvis afholdes af den for bedriften ansvarlige ejer eller bruger eller sammenslutning heraf.

Stk. 2. Ejere af dyrehold og virksomheder samt importører og eksportører afholder udgifterne ved den kontrol, der udføres efter loven, medmindre ministeren bestemmer andet. Ministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om betaling af udgifterne ved gennemførelse af særlige undersøgelser, ydelser og ekspeditioner inden for lovens område.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om priser og avancer for de præparater, der fremstilles og forhandles af statens veterinære institutter, samt om betaling for udførelse af laboratiemæssige undersøgelser på institutterne. Ministeren kan herved bestemme, at betalingen for undersøgelserne ikke fuldt ud skal dække udgifterne hertil.

Stk. 5. Beløb, som opkræves i medfør af stk. 1-4, og som ikke betales rettidigt, tillægges en rente på 1,3 pct. månedligt for hver påbegyndt må-

ned, medmindre andet er fastsat ved forordning. For erindringskrivelser betales et gebyr på 200 kr., som reguleres i henhold til § 3 i lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 6. Der er udpantningsret for de i stk. 2-5 nævnte beløb.

§ 36. Ved aflivning eller påbud om fjernelse af dyr og ved destruktion, tilintetgørelse eller bortskaffelse af foder, æg og lignende produkter yder staten ejeren en erstatning, der svarer til dyrenes eller produkternes værdi, samt en erstatning til hel eller delvis dækning af det herved opståede driftstab.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om beregning af erstatning i henhold til stk. 1. Reglerne kan indeholde bestemmelser om maksimering af erstatningen.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifterne i forbindelse med påbudt slagning eller påbudt behandling af æg, mælk, foder og lignende produkter, afholdes af staten.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om ydelse af driftstabserstatning ved bekæmpelse af sygdomme inden for akvakulturbrug, uanset om der samtidig sker nedslagning eller lignende af dyrene.

Kapitel 12

Kontrol, afgivelse af oplysninger, klage m.v.

§ 37. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om tilsyn og kontrol med, at loven eller de i medfør af loven fastsatte regler overholdes.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om kontrol med de oplysninger, der er nødvendige for opkrævning af afgifter i henhold til § 35, stk. 2, eller de i medfør heraf udstedte regler.

Stk. 3. Endvidere kan ministeren fastsætte regler om den regnskabsførelse m.v., der skal følges af virksomheder i forbindelse med opkrævning af betaling i henhold til § 35, stk. 2, eller de i medfør heraf udstedte regler.

§ 38. Ejere af dyrehold og virksomheder skal efter anmodning fra tilsynsmyndigheden give alle oplysninger, som har betydning for tilsynet, herunder særligt oplysninger om omsætning af dyr, produkter af dyr og animalske fødevarer, samt vederlagsfrit yde tilsynsmyndigheden fornøden bistand ved tilsyn, undersøgelser og ud-

tagning af prøver samt andre foranstaltninger, der iværksættes i henhold til loven.

§ 39. Det påhviler virksomheder, der modtager animalske produkter fra landbrugsbedrifter, efter anmodning at give oplysning om de pågældende leverandørbesætninger. Oplysningerne skal omfatte ejerens navn og adresse, identifikation af ejendommen samt besætningens art og sammensætning.

§ 40. Hvis det skønnes nødvendigt, har ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren har bemyndiget hertil, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme og lokaliteter for at udøve de beføjelser, der er givet i loven eller regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand hertil. Ministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

§ 41. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri beføjelser efter loven til institutioner under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders afgørelser, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genvurdere en sag efter indgivelse af klage.

Stk. 2. Efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation kan ministeren fastsætte regler om andre offentlige myndigheders eller institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders afgørelse, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genvurdere en sag efter indgivelse af klage.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om private institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven og om klage over disse institutions afgørelser.

§ 42. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan endvidere fastsætte de regler, som er nødvendige for anvendelsen af

Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, som er omfattet af denne lov.

Kapitel 13

Straf, ikrafttræden m.m.

§ 43. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) undlader at tilkalde dyrlæge efter § 6,
- 2) overtræder § 7, § 17, 1. pkt., § 18, stk. 1, 1. pkt., § 27 eller § 29, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2,
- 3) undlader at efterkomme forbud eller påbud efter §§ 9, 10 eller § 32, stk. 1, 1. pkt.,
- 4) uden godkendelse, anmeldelse eller registrering udøver virksomhed som omhandlet i § 20, stk. 1, 1. pkt., eller stk. 2, 1. pkt., eller § 21, stk. 1,
- 5) uden autorisation udøver virksomhed som omhandlet i § 30,
- 6) undlader at stille bistand til rådighed efter § 38 eller
- 7) undlader at give oplysninger efter §§ 38 eller 39.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne. I reglerne kan der endvidere fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifter fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, som er omfattet af loven.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 44. Ransagning i sager om overtrædelse af bestemmelserne i denne lov eller af regler udstedt i medfør heraf kan ske i overensstemmelse med retsplejelovens regler om ransagning i sager, som kan medføre frihedsstraf.

§ 45. Skønnes en overtrædelse ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. I de i stk. 1 nævnte sager finder retsplejelovens § 752, stk. 1, tilsvarende anvendelse. For den i stk. 1 omhandlede tilkendegivelse fin-

der bestemmelserne i retsplejelovens § 931, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

§ 46. Tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden ophæves lov om husdyrsygdomme, jf. lovebekendtgørelse nr. 381 af 7. juni 1993 og lov nr. 1106 af 21. december 1994 om zoonoser.

Stk. 3. Regler, der er udstedt i medfør af eller opretholdt ved de i stk. 2 nævnte love, forbliver i kraft, indtil de afløses af bestemmelser, udstedt i medfør af denne lov. Overtrædelse af reglerne straffes efter de hidtil gældende regler. Reglerne i denne lovs § 43, stk. 3, og § 44 finder tilsvarende anvendelse.

§ 47. I lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. (fødevarerloven) foretages følgende ændring:

1. Efter § 55 indsættes i kapitel 9:

»§ 55 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om etablering, indretning og drift af veterinære grænsekontrolsteder. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at der i forbindelse med ansøgning om oprettelse af grænsekontrolsteder uden udgift for staten stilles fornødent udstyrede lokaler og indretninger til rådighed for grænsekontrollen med henblik på kontrol med indførsel fra og udførsel til lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab, og som ikke har indgået aftale med Det Europæiske Fællesskab om grænsekontrol, af de i af loven omfattede animalske fødevarer. Ministeren kan desuden bestemme, at grænsekontrolsteder, der alene benyttes i meget begrænset omfang, ophører som grænsekontrolsted.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at de udgifter i forbindelse med drift af de i stk. 1 nævnte grænsekontrolsteder, der ikke dækkes af den betaling, som kræves i medfør af § 56 helt eller delvist afholdes af de lokale interessenter i grænsekontrolstedet.

§ 55 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan indgå aftaler om, at etablering og drift af grænsekontrolsteder som nævnt i § 55 a helt eller delvis finansieres af lokale interessenter.«

§ 48. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Oversigt over smitsomme husdyrsygdomme

Indberetning

Gruppe A

(omfatter sygdomme, der skal indberettes til myndighederne i henhold til § 7, stk. 2, jf. § 8).

Sygdomme, der forekommer hos flere dyrearter

Bluetongue

Miltbrand

Mund- og klovesyge

Rabies hos andre dyr end flagermus

Rift Valley fever

Vesikulær stomatitis

Brucellose

Tuberkulose (bovin og human type)

Andre sygdomme, der af Veterinær- og Fødevareredirektoratet skønnes at kunne have væsentlig samfundsmæssig betydning.

Sygdomme hos hjortedyr

Epizootisk hæmorrhagi

Kvægsygdomme

Kvægpest

Lumpy skin disease

Oksens ondartede lungesyge

Bovin spongiform encephalopati (BSE)

Svinesygdomme

Afrikansk svinepest

Klassisk svinepest

Smitsom bæredslæt hos svin (SVD)

Smitsom svinelammelse (Teschener syge)

Sygdomme, der fortrinsvis forekommer hos små drøvtyggere

Fåre- og gedekopper

Fåre- og gedepest

Scrapie

Hestesygdomme

Afrikansk hestepest

Snive

Fjerkræsygdomme

Influenzainfektioner, herunder Fowl Plague

Newcastle disease

Hønsetyfus (*Salmonella gallinarum* og *Salmonella pullorum*)

Sygdomme hos akvakulturdyr

Infektøs Lakse Anæmi (ISA)

Haplosporidiosis

Perkinsosis

Mikrocytosis

Iridovirosis

Marteiliosis

Bonamiosis

Gruppe B

(omfatter sygdomme, der skal indberettes til myndighederne i henhold til § 7, stk. 3, jf. § 8).

Sygdomme, der forekommer hos flere dyrearter

Hydatidose (*Echinococcus granulosus*)

Salmonellose

Trikinose

Fjerkrætuberkulose

Aujeszký's sygdom

Kvægsygdomme

Cysticerkose hos kvæg (*Cysticercus bovis* sive *inermis*)

Enzootisk leukose

Infektion med bovin herpesvirus 1 (IBR/IPV)

Oksebremselarve-invasion

Parafilaria bovicola-invasion

Bovin Virus Diarre (BVD)

Svinesygdomme

Cysticerkose hos svin (*Cysticercus cellulosae*)

Overførbart gastroenteritis (TGE)

Porcin Reproduktions- og Respirationssygdom

(PRRS)

Hestesygdomme

Contagiøs equin metritis (CEM)

Infektøs anæmi

Ondartet beskelesyge (dourine)

Hesteencephalitis

Epizootisk lymphangitis

Fjerkræsygdomme

Fjerkrækopper

Fjerkrækolera

Ornitose (Clamydiose)

Infektiøs laryngotracheitis hos høns

Paramyxovirus 1 infektion (PMV-1) hos duer

Sygdomme hos får og geder

Lungeadenomatose (Jaaksiekte)

Kaseøs Lymphadenitis (*Corynebacterium pseudotuberculosis*)Byldesyge (*Staphylococcus aureus*, anaerobius)*Pelsdyr- og kaninsygdomme*

Hvalpesyge hos pelsdyr

Virus enteritis hos mink

Myxomatose

Tularæmi

Viral hæmorrhagisk disease (VHD)

hos kaniner

Skab hos ræv

Sygdomme hos flagermus

Rabies

Sygdomme hos akvakulturdyr

Hæmorrhagisk Virusseptikæmi (VHS) («Egtved-syge»)

Infektiøs Hæmatopoietisk Nekrose (IHN)

Bakteriel nyresygdom (BKD)

Oversigt over smitsomme husdyrsygdomme

Bekæmpelse

Gruppe I

(omfatter sygdomme af væsentlig samfundsøkonomisk betydning, som kan bekæmpes efter § 9)

Sygdomme, der forekommer hos flere dyrearter

Bluetongue

Miltbrand

Mund- og klovesyge

Rabies hos andre dyr end flagermus

Rift Valley fever

Vesikulær stomatitis

Brucellose

Tuberkulose (bovin og human type)

Andre sygdomme, der af Veterinær- og Fødevarerdirektoratet skønnes at kunne have væsentlig samfundsmæssig betydning.

Sygdomme hos hjortedyr

Epizootisk hæmorrhagi

Kvægsygdomme

Kvægpest

Lumpy skin disease

Oksens ondartede lungesyge

Bovin spongiform encephalopati (BSE)

Svinesygdomme

Afrikansk svinepest

Klassisk svinepest

Smitsom bæreudslæt hos svin (SVD)

Smitsom svinelammelse (Teschener syge)

Sygdomme, der fortrinsvis forekommer hos små drøvtyggere

Fåre- og gedekopper

Fåre- og gedepest

Scrapie

Hestesygdomme

Afrikansk hestepest

Snive

Fjerkræsygdomme

Influenzainfektioner, herunder Fowl Plague

Newcastle disease

Hønsetyfus (*Salmonella gallinarum* og *Salmonella pullorum*)

Sygdomme hos akvakulturdyr

Infektøs Lakse Anæmi (ISA)

Infektøs Hæmatopoietisk Nekrose (IHN)

Gruppe II

(omfatter sygdomme af produktionsmæssig betydning, som kan bekæmpes efter § 9)

Sygdomme, der forekommer hos flere dyrearter

Aujeszkys sygdom

Trikinose

Salmonellose

Kvægsygdomme

Enzootisk leukose

Infektion med bovin herpesvirus 1 (IBR/IPV)

Oksebremselarve-invasion

Bovin Virus Diarre (BVD)

Mastitis

Svinesygdomme

Overførbart gastroenteritis (TGE)

Porcin Reproduktions- og Respirationssygdom (PRRS)

Hestesygdomme

Infektøs anæmi

Ondartet beskelersyge (dourine)

Hesteencephalitis

Epizootisk lymphangitis

Fjerkræsygdomme

Fjerkrækopper

Fjerkrækolera

Ornitose (Clamydirose)

Infektøs laryngotracheitis hos høns

Paramyxovirus 1 infektion (PMV-1) hos duer

Sygdomme hos får og geder

Lungeadenomatose (Jaaksiekte)

Kaseøs Lymphadenitis (*Corynebacterium pseudotuberculosis*)

Bilag til f. t. l. om sygdomme og infektioner hos dyr

Byldesyge (<i>Staphylococcus aureus</i> , <i>anaerobius</i>)	<i>Sygdomme hos akvakulturdyr</i>
<i>Pelsdyr- og kaninsygdomme</i>	Hæmorrhagisk Virusseptikæmi (VHS) (»Egtved-syge«)
Hvalpesyge hos pelsdyr	Haplosporidiosis
Myxomatose	Perkinsosis
Tularæmi	Mikrocytosis
Viral hæmorrhagic disease (VHD) hos kaniner	Iridovirosis
<i>Sygdomme hos flagermus</i>	Marteiliosis
Rabies	Bonamiosis
	Bakteriel nyresygdom (BKD).

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget viderefører med få ændringer den gældende lov om husdyrsygdomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 7. juni 1993, og lov om zoonoser, jf. lov nr. 1106 af 21. december 1994. Loven om husdyrsygdomme sigter ikke alene på bekæmpelse af allerede opståede sygdomme, men lægger vægt på både det bekæmpende og det forebyggende og overvågende element. Lov om zoonoser har til formål at beskytte menneskers sundhed ved at iværksætte foranstaltninger mod forekomst af zoonotiske smitstoffer hos dyr, i animalske levnedsmidler og i andre produkter af dyr.

De hensyn, som loven fra 1988 om husdyrsygdomme skulle tilgodese, videreføres. Disse hensyn er i bemærkningerne til den gældende lov om husdyrsygdomme beskrevet således:

- »1) At fremme en sund husdyrbestand.
- 2) Samfundsøkonomiske hensyn.

Heri ligger for det første, at spredning af en husdyrsygdom i værste fald kan betyde, at produktionsapparatet i form af en nærmere angivet husdyrbestand, kan være udsat for hel eller delvis ødelæggelse.

For det andet, at frihed for husdyrsygdomme, herunder også sådanne, som ikke nødvendigvis i sig selv indebærer en væsentlig risiko for husdyrene, er af afgørende betydning for opretholdelsen af eksporten af animalske landbrugsprodukter og dermed for valuta-indtjeningen.

- 3) Hensynet til bevarelse af folkesundheden.

Dette hensyn har i denne sammenhæng ikke samme betydning i dag, som da husdyrsygdomsloven fra 1920 blev gennemført. Forbedrede human- og veterinærmedicinske metoder har medført, at spredningsmuligheden for f.eks. rabies eller tuberkulose er meget lille. Det kan dog ikke udelukkes, at dette hensyn i særlige situationer kan blive aktuelt.

4) Hensynet til de internationale aftaler og forpligtelser, som Danmark har indgået, og som forudsætter, at der sker registrering og anmeldelse af visse sygdomme og iværksættes en række sikkerheds- og bekæmpelsesforanstaltninger ved sygdomsudbrud.«

Med hensyn til det under nr. 3 nævnte hensyn – hensynet til folkesundheden – fremhæves, at der siden vedtagelsen af lov om husdyrsygdomme i 1988 er sket en betydelig udvikling, der førte til vedtagelsen af lov nr. 1106 af 21. december 1994 om zoonoser. Medens husdyrsygdomsloven sigtede på egentlige sygdomme hos dyr, som kunne overføres til mennesker, omfatter zoonoseloven også infektioner hos husdyr, som ikke nødvendigvis fremkalder sygdom hos dyr, men som forårsager sygdom hos mennesker, f. eks. salmonella, campylobacter og andre. Zoonoseloven udgør således et supplement til husdyrsygdomsloven med særligt sigte på beskyttelse af menneskers sundhed mod forekomst af zoonotiske smitstoffer. Loven har især udgjort grundlaget for en række bestemmelser om bekæmpelse af eller kontrol med salmonella hos kvæg, svin og fjerkræ.

Bekæmpelsen af zoonotiske smitstoffer vil især være knyttet til husdyrholdet, og det er derfor fundet hensigtsmæssigt at sammenskrive de to love. Hertil kommer, at reglerne som ovenfor nævnt i en vis udstrækning er ens, og dette forhold har yderligere tilskyndet en regelforenkligning gennem sammenskrivning til en lov om sygdomme og infektioner hos dyr. Dette skal i endnu højere grad sikre, at lovens formål om beskyttelse af menneskers sundhed og sikring af sundhedstilstanden blandt husdyr, opfyldes.

Ud over denne regelforenkligning indeholder lovforslaget forslag om hjemmel til gennemførelse i dansk ret af fællesskabsregler om godkendelse af personer, selskaber m.v., der har som erhverv at omsætte kvæg og svin, samt om registrering af denne omsætning. Denne del af lovforslaget har baggrund i vedtagne fællesskabsregler om handel inden for Fællesskabet med kvæg og svin (direktiv 97/12/EF), hvor der stilles krav om godkendelse af personer, selskaber m.v., der erhvervs-mæssigt omsætter kvæg og svin. Kravet stilles som led i bestræbelserne på at styrke foranstaltningerne til overvågning af sygdomme på veterinærområdet, især i forbindelse med smitteopsporing ved udbrud af smitsomme sygdomme.

Et andet nyt element i forslaget vedrører adgang til at bekæmpe sygdomme hos akvakulturdyr. Det er erfaret, at en sådan bekæmpelse vil kunne ske uden, at dyrene aflives i utide, men afhændes på det tidspunkt, hvor de ellers ville være afhændet, hvorefter der finder en tørlægning og uskadeliggørelse af smitstoffer sted. Der kan således blive tale om udbetaling af erstatning for driftstab, medens bekæmpelsen finder sted. Der foreslås således etableret hjemmel til at bekæmpe sygdomme hos akvakulturdyr gennem tørlægning af dambrug og i forbindelse hermed udbetaling af driftstabserstatning, uden at der samtidig sker nedslagning af dyrene.

Et tredje nyt element er forslaget om veterinære grænsekontrolsteder. Efter EU's fællesskabsregler skal der i medlemsstaterne kunne foretages veterinær grænsekontrol af levende dyr, animalske levnedsmidler og andre produkter af dyr, jf. direktiv 90/675/EØF om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet, og tilsvarende for levende dyr direktiv 91/496/EØF. Denne kontrol er hidtil blevet udført på grænsekontrolsteder, der er oprettet ved statens foranstaltning.

Det foreslås, at der etableres adgang til at lade lokale erhvervs-mæssige interessenter, der har kommerciel interesse heri, overtage udgifterne ved etablering af sådanne kontrolsteder i overensstemmelse med de regler, der er fastsat af Fællesskabet, og nationale regler.

Udgifter til drift af den veterinære grænsekontrol afholdes på nuværende tidspunkt af staten, dog med indtægt i form af opkrævet brugerbetaling i henhold til direktivet om veterinærkontrollafgifter (96/43/EF). Det vurderes, at direktivet ikke giver adgang til at fastsætte regler om opkrævning af brugerbetaling for omkostninger, der påløber i de tidsrum, hvor personalet og faciliteterne står til rådighed, men ikke udfører eller anvendes til kontrol.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, at de omkostninger, der er forbundet med drift af de veterinære grænsekontrolsteder, og som ikke kan pålægges importører/eksportører som brugerbetaling, afholdes af lokale erhvervs-mæssige interessenter. Interessenter kan være havne, erhvervsorganisationer, handelsstandsforeninger, enkeltvirksomheder, færgeruter m.v., der ser en fordel i, at lokalområdet kan tilbyde veterinær grænsekontrol.

Grænsekontrolstederne vil fortsat blive drevet af staten (Veterinær- og Fødevarerdirektoratet) med statsansat personale.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske eller personale-mæssige konsekvenser for kommuner eller staten af lovforslaget vil være afhængig af omfanget af forekomsten af husdyr-sygdomme og zoonoser og dermed nødvendigheden af at gennemføre særlige foranstaltninger. Omfanget af disse konsekvenser kan ikke angives på forhånd.

Endringen vedrørende bekæmpelse af sygdomme hos akvakulturdyr vil dog kunne medføre merudgifter i det omfang, hvori der forekommer sygdomme, som det vil være hensigtsmæssigt at bekæmpe ved tørlægning. Størrelsen af disse udgifter kan ikke på nuværende tidspunkt angives.

Udgifterne til husdyrsygdomsbekæmpelse vil som hidtil blive søgt på de årlige bevillingslove eller ved særskilt forelæggelse for Finansudvalget.

Med forslaget vedrørende grænsekontrol overgår omkostninger til etablering, vedligeholdelse og drift til grænsekontrolstedernes interessenter, idet disse uden udgift for staten stiller egnede faciliteter til rådighed for staten. Dette forventes at medføre en netto-besparelse for staten svarende til den hidtidige lejeudgift.

Samtidig vil staten undgå anlægsudgifter til renovering af de eksisterende grænsekontrolsteder i størrelsesordenen 20 mill. kr. og eventuel oprettelse af nye. Der er ansøgt om oprettelse af nye grænsekontrolsteder til et samlet beløb af omkring 12 mill. kr. Alternativt vil staten undgå at afholde lejeudgifter, der svarer til disse anlægsbeløb.

Forslaget vil desuden medføre en nettomindreudgift på ca. 7 mill. kr., idet de driftsomkostninger, der ikke dækkes ved opkrævning af gebyrer, vil skulle dækkes af grænsekontrolstedernes interessenter. Beløbet fremkommer som forskellen mellem den nuværende grænsekontrolls samlede omkostninger (9 mill. kr.) og de opkrævede gebyrer for udført kontrol (2 mill. kr.) og betales af de ovenfor nævnte lokale interessenter. For så vidt angår kontrollen af fisk, som varetages af Fiskeridirektoratet, kan reduktionen af udgifterne ikke opgøres på nuværende tidspunkt, idet den nuværende EU-bestemte brugerbetalingsordning fornylig er blevet omlagt. Den nuværende ikke-brugerfinansierede del kan endnu ikke opgøres.

Da kontrollen fortsat skal udføres af personale ansat af staten, medfører forslaget ingen ændring på dette punkt.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De erhvervsmæssige konsekvenser af lovforslaget vil som følge af forslaget om godkendelse af personer, selskaber m.v., der erhvervsmæssigt omsætter kvæg og svin, være en større gennemsigtighed og dermed bedre muligheder for at opspore eventuelle smittekilder. Forslaget vil pålægge erhvervet (handelen med levende dyr) en begrænset administration. Allerede efter nugældende regler skal handelsmænd m.v., der erhvervsmæssigt omsætter klovbærende dyr, anmeldes til Veterinær- og Fødevarerdirektoratet og skal gøre optegnelser over tid og sted og køber og sælger af dyrene.

Forslaget om sygdomsbekæmpelse ved tørlægning vil udvide mulighederne for bekæmpelse af sygdomme hos akvakulturdyr.

Lokale interessenter kan ansøge om godkendelse som veterinært grænsekontrolsted. Interessenterne dækker samtlige udgifter forbundet med etablering, vedligeholdelse og drift af grænsekontrolstederne. Dertil kommer en øget administrativ byrde for erhvervet, afhængig af den valgte finansieringsform.

Efter forslaget kan grænsekontrolsteder etableres og udbygges, hvor der er lokal interesse herfor, i det omfang, hvori de vil kunne indpasses i en samfundsmæssig hensigtsmæssig planlægning, jf. ovenfor under almindelige bemærkninger.

Den del af driftsomkostningerne, der ikke kan brugerfinansieres, og som hidtil har været afholdt af staten (i dag ca. 7 mill.), vil nu skulle afholdes af operatørerne af grænsekontrolstedernes interessenter.

Miljømæssige konsekvenser

De miljømæssige konsekvenser af lovforslaget vil være en bedre sikring mod sygdomsspredning.

Forslaget om grænsekontrol er neutralt i relation til belastning af miljøet, idet der ikke indføres nye miljøbelastende reguleringer.

Forholdet til EU-retten

Forslaget om godkendelse af personer, selskaber m.v., der erhvervsmæssigt omsætter kvæg og svin, til sigter at opfylde Danmarks forpligtelse til at gennemføre EU-regler (Rådsk Direktiv 97/12/EF af 17. marts 1997 om ændring og ajourføring af direktiv 64/432/EØF om veterinærpolitimæssige problemer ved handel inden for Fællesskabet med kvæg og svin). Direktivet gennemføres i dansk ret ved en bekendtgørelse.

Udmøntningen af bemyndigelserne i lovforslaget vil i en række tilfælde kunne nødvendiggøre underret-

ning af EU-Kommissionen. Særlig henledes opmærksomheden i den forbindelse på informationsproceduredirektivet, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 98/34/EF, om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter.

Forslaget vedrørende bekæmpelse af sygdomme og zoonotiske smitstoffer skønnes at skulle notificeres efter EU's regler om statsstøtte.

Forholdet til EU-retten berøres ikke af forslaget vedrørende grænsekontrol, idet grænsekontrolstederne fortsat skal opfylde de krav, der stilles fra EU's side, ligesom kontrollen fortsat udføres af embedsdyrlæger i overensstemmelse med de herom gældende regler, og afgifter opkræves i henhold til afgiftsdirektivet (96/43/EF). Det er en forudsætning, at Danmarks forpligtelse til at kunne gennemføre kontrol ved indførsel fra tredjelande opfyldes, dvs. at der mindst skal være ét grænsekontrolsted.

Følgende organisationer m.v. har været hørt over lovforslaget undtagen forslaget vedrørende grænsekontrol (§§ 23-24 og 47):

Landbrugsrådet, De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug, Landsforeningen af Danske Hjorteavlere, Landsforeningen Dansk Fåreavl, Danmarks Kaninavlere, Mejeriforeningen, Danske Slagterier, Fjerkrærådet, Dansk Slagtefjerkræ, Kødbøndernes Fællesråd, Dansk Industri, Danske Slagtermestres Landsforening, Den Danske Dyrlægeforening, Forbrugerrådet, Danmarks Fiskeriforening, Danske Fiskeres Producentorganisation, Skagen Fiskernes Producentorganisation, Notfiskernes Producentorganisation, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Danmarks Fiskehandlere, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Dansk Dambrugerforening, Dansk Havbrugerforening, Organisationen Dansk Akvakultur, Dansk Åleproducentforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Danmarks Krebseavlereforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Sammenslutningen af Danske Ørredeksportører.

Følgende organisationer m.v. har været hørt over forslaget vedrørende grænsekontrol (§§ 23-24 og 47):

Aabenraa Havn, Københavns Havn, Haderslev Kommune, Kolding Kommune, Skagen Havn, Knuthenborg Godskontor, Nyborg Havn, Odense Havn, Thyborøn-Harboøre Kommune, Grenaa Havn, Dansk Handel & Service, Det Danske Handelskammer, Landbrugsrådet, Danmarks Rederiforening, Dansk Speditørforening, Emballage- og Transportinstituttet, Frederiksberg Kommune, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Sammenslutningen af

Danske Havne, Foreningen af Areallejere i danske Havne, Dansk Stevedoreforening, Danmarks Skibsmæglerforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverforeningen for Handel, Transport og Service, SID Transportgruppen, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Kvindeligt Ar-

bejderforbund, Transportrådet, Dansk Industri, Esbjerg Havn, Fredericia Havn, Neksø Havn, Rønne Havn, Hirtshals Havn, Århus Havn, Aalborg Havn, Københavns Havn, Hanstholm Havn, Køge Havn, Frederikshavn Havn, Billund Kommune, Københavns Lufthavn og Skive Trafikhavn.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	<p><i>Staten</i></p> <p><i>Administrative bøder:</i> kan mindste antal af straffesager</p> <p><i>Grænsekontrol:</i> de eksisterende grænsekontrolsteder skal renoveres for et beløb i størrelsesordenen 20 mill. kr. for at nå op på niveauet for EU's krav til dem. Etablering af ansøgte nye grænsekontrolsteder vil kræve investeringer i størrelsesordenen 12 mill. kr. – Efter forslaget vil de lokale interessenter afholde disse investeringer. De lokale interessenter vil ligeledes afholde de driftsudgifter (»tomgangskosten«), som ikke er direkte forbundet med den gennemførte kontrol.</p> <p><i>I øvrigt:</i> udgifter afhængig af forekomst af sygdomme etc.</p>	<p><i>Staten</i></p> <p><i>Akvakultur:</i> evt. merudgift ved forekomst af relevant fiskesygdom.</p> <p><i>I øvrigt:</i> udgifter afhængig af forekomst af sygdomme etc.</p>
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	<p><i>Staten</i></p> <p><i>Administrative bøder:</i> kan mindste antal af straffesager.</p> <p><i>Grænsekontrol:</i> kontrollen udføres fortsat af personale ansat af staten, dvs. ingen ændring ved forslag.</p> <p><i>Handelsmænd:</i> større gennemsigthed.</p> <p><i>I øvrigt:</i> afhængig af forekomst af sygdomme etc.</p>	<p><i>Staten</i></p> <p><i>I øvrigt:</i> udgifter afhængig af forekomst af sygdomme etc.</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	<p><i>Akvakultur:</i> indførelse af mulighed for erstatning i relevante tilfælde.</p>	<p><i>Grænsekontrol:</i> de interessenter, der ønsker oprettet godkendte grænsekontrolsteder, vil skulle dække omkostningerne ved etablering og »tomgangsdrift», modsvarende de økonomiske konsekvenser for staten.</p>

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	<i>Grænsekontrol:</i> øget administration for interessenterne. <i>Handelsmænd:</i> begrænset administration.
Miljømæssige konsekvenser	<i>Grænsekontrol:</i> ingen <i>I øvrigt:</i> bedre sikring mod sygdomsspredning.	-
Administrative konsekvenser for borgerne	-	-
Forholdet til EU-retten	Der henvises til pkt. 4 i de almindelige bemærkninger til forslaget.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Kapitel 1

Formål og område

Til § 1

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 1 i lov om husdyrsygdomme og § 1, stk. 1 og 2, i lov om zoonoser, der indeholder disse loves formålsbestemmelser. Hensigten med lovforslaget er i en samlet lov at beskytte menneskers og dyrs sundhed ved at videreføre det grundlag, der blev etableret med lov om husdyrsygdomme og lov om zoonoser med henblik på at forebygge, overvåge og bekæmpe såvel sygdomme hos husdyrene som infektioner hos husdyr, som kan true menneskers sundhed.

Til § 2

Til stk. 1.

Bestemmelsen definerer zoonoser ligesom § 2 i lov om zoonoser som sygdomme og infektioner, der naturligt overføres fra dyr til mennesker. I forbindelse hermed defineres zoonotiske smitstoffer som smitstoffer, der kan fremkalde zoonoser. Zoonotiske smitstoffer omfatter bakterier, virus og parasitter o. lign. Overførsel af zoonotiske smitstoffer kan ske både fra dyr, der selv er syge, og fra dyr, der ikke lider af den pågældende sygdom, men er såkaldte sunde smittebærere.

Til stk. 2.

Det almindelige dambrug, der består af virksomheder, der i udendørs bassiner fremavler fisk, særlig visse ørrearter, vil fortsat bestå. Herudover er der opstået andre former for virksomheder, der holder forskellige saltvandsdyr bag net i de såkaldte havbrug. Det er ikke muligt at definere disse virksomheder mere nøjagtigt på nuværende tidspunkt, idet der sker en stadig udvikling på området. Der kan også være tale om andre former for akvakulturanlæg, f.eks. sådanne som baseres på vandbassiner i bygninger, hvilket er tilfældet med f.eks. ålebrug. Opmærksomheden henledes

på, at det afgørende for lovens anvendelsesområde, jf. § 4, er, hvorvidt de pågældende dyr er i menneskelig varetægt, eller om en sygdom m.v. har betydning for et sådant dyr.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til § 2 i lov om husdyrsygdomme.

Til stk. 1

Lovforslaget omfatter principielt alle sygdomme, der kan ramme husdyr. Det er uden betydning, hvorledes sygdommen er opstået. Det vil sige, at udover de smitsomme husdyrsygdomme er også arvelige, miljø- og produktionsbetingede sygdomme, sygdomme, der er forårsaget af toksiske stoffer (forgiftninger) eller parasitter, samt sygdomme forårsaget af f.eks. gensplejsning omfattet. Endvidere er sygdom forårsaget af radioaktiv forurening omfattet. Endelig er zoonoser omfattet, dvs. sygdomme og infektioner, der som f.eks. tuberkulose og rabies eller salmonella kan overføres mellem dyr og mennesker.

Det er uden betydning, hvordan sygdommen giver sig udslag. Loven vil således også give hjemmel til indgreb over for sygdomme, hvis tilstedeværelse alene kan konstateres i laboratorium. Der kan være grund til at gribe ind over for sådanne sygdomme, som ikke giver egentlige sygdomsudbrud i besætningen, bl.a. fordi sådanne laboratoriereaktioner kan være uønskede i eksportmæssig sammenhæng, eller fordi smitstoffet, som giver anledning til laboratoriereaktionerne, kan udvikle sig på en uhensigtsmæssig måde og således antage en mere alvorlig karakter med et ændret sygdomsmønster. Ved andre sygdomme, som normalt giver anledning til kliniske symptomer, kan det forekomme, at infektionen hos nogle dyr forløber så ubemærket, at den kun kan erkendes ved laboratorieundersøgelse. Også i disse tilfælde må der være muligheder for at gribe ind, idet disse dyr (sunde smittebærere) kan huse smitstoffet og bringe det videre til andre dyr eller for zoonosers vedkommende til mennesker.

I bilagene til lovforslaget er anført de sygdomme, som veterinærvesenets indsats især har været og i fremtiden må forventes at ville være koncentreret om. Sygdommene er i bilagene opdelt i grupper. Der skelnes principielt ikke længere mellem ondartede og mildere smitsomme sygdomme, idet dette i praksis har vist sig uhensigtsmæssigt, da vurderingen af en sygdoms betydning, herunder hvilke bekæmpelsesforanstaltninger, der bør vælges, kan skifte.

Opdelingen i grupper markerer dog en vis forskel i vurderingen af bl.a. sygdommens tendens til spredning og betydning ved international handel, samt hvilke foranstaltninger, der allerede ved mistanke bør iværksættes med henblik på at hindre yderligere smittespredning. Dette kommer bl.a. til udtryk i bestemmelserne i § 7 om dyrlægens pligter.

Sygdommene er i bilagene for overskuelighedens skyld anført under den dyreart, de sædvanligvis angriber, men det skal fremhæves, at visse af sygdommene tillige kan angribe andre dyrearter, og at de er underlagt lovforslagets bestemmelser, herunder anmeldningspligt i henhold til § 7, stk. 2 og 3, uanset hos hvilken dyreart, herunder vildtlevende dyr, sygdommen mistænkes eller diagnosticeres. Det kan f.eks. nævnes, at kvægpest, der er opført som en kvægsygdom, kan inficere svin, således at disse kan spille en rolle ved smittespredning. På samme måde kan en række sygdomme hos heste angribe æsler og zebraer, og nogle sygdomme hos kvæg kan angribe vildtlevende klovbærende dyr.

Gruppe A på bilag 1 omfatter dels de sygdomme, der er opført på det internationale husdyrsygdomskontor Office International des Epizooties (O.I.E.)'s liste A, dels enkelte andre sygdomme, hvor en hurtig anmeldelse af mistanke under danske forhold vurderes som væsentlig i bekæmpelsesforløbet. O.I.E. er en international organisation omfattende 151 lande, hvis væsentligste formål er at indsamle og formidle information vedrørende visse smitsomme husdyrsygdomme specielt med henblik på at hindre sygdomme i at brede sig fra land til land ved handel med levende dyr eller animalske produkter. Et væsentligt grundlag herfor er medlemslandenes pligt til rapportering ved sygdomsudbrud. Den hurtighed, hvormed rapporteringen skal ske, afhænger af sygdommens natur. Liste A-sygdomme skal rapporteres til O.I.E. inden for 24 timer og er defineret som smitsomme sygdomme, som har mulighed for meget alvorlig og hurtig spredning uden hensyn til nationale grænser, som har alvorlige konsekvenser for samfundsøkonomi eller offentlig sundhed, og som er af væsentlig betydning for international handel med levende dyr og animalske produkter.

De sygdomme, der er opført i gruppe B på bilag 1 er næsten alle tillige indeholdt i O.I.E.'s liste B. Liste B-sygdomme rapporteres en gang årligt og defineres som overførbare sygdomme, som anses for at være af betydning for samfundsøkonomi og offentlig samhandel i de enkelte lande, og som er af betydning for international handel med levende dyr og animalske produkter. Udover de i gruppe B på bilag 1 opførte sygdomme omfatter O.I.E.'s liste B en række sygdomme, som dog for nærværende og under danske forhold bedømmes at være af en natur og betydning, der ikke berettiger til optagelse på bilaget.

Den på bilag 2 foretagne opdeling af sygdomme er gennemført med henblik på, at bilaget vil være referenceramme for en række bekendtgørelser og andre forskrifter om bekæmpelses- og forebyggelsesforanstaltninger.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver mulighed for, at fødevarerministeren administrativt kan ændre bilagene, dvs. at sygdomme kan flyttes fra en gruppe til en anden, at nye sygdomme kan opføres på bilagene, eller at sygdomme kan fjernes fra bilagene. Spørgsmålet om, hvilke sygdomme loven omfatter, berøres principielt ikke heraf. Bilagenes lister er således referencerammer. Bilagene er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 774 af 7. oktober 1997 om ændring af bilagene til lov om husdyrsygdomme. Bilagene til lovforslaget svarer som udgangspunkt hertil, dog foreslås kvægsygdommen mastitis samtidig hermed flyttet fra lov nr. 342 af 14. maj 1992 om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. og anbragt under gruppe II i bilag 2. Det skal bemærkes, at det ikke umiddelbart er hensigten at ændre de nuværende regler om mastitis. Forslaget er en praktisk foranstaltning begrundet i, at mastitis mest hensigtsmæssigt hører hjemme under husdyrsygdomslovgivningen frem for under mælkelovgivningen. Lov om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. vil blive ophævet i forbindelse med ikrafttrædelsen af loven om fødevarer.

Endvidere foreslås fåre- og gedesygdommene Lungeadenomatose, Kaseøs Lymphadenitis og Byldepsyge optaget under gruppe B i bilag 1 og gruppe II i bilag 2. Forslaget er begrundet i, at der efter en veterinærfaglig vurdering bør være adgang til at bekæmpe disse sygdomme, der ikke forekommer i Danmark og er uønskede.

Til § 4

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 3 i lov om husdyrsygdomme og § 1, stk. 3, i lov om zoono-

ser. Det ene af lovens hovedformål er at beskytte husdyr mod sygdomme. Ved husdyr forstås først og fremmest de dyr, der traditionelt holdes i erhvervs- eller produktionsmæssigt øjemed, som f.eks. køer, svin, fjerkræ, får, pelsdyr osv. Også de mere utraditionelle former for husdyrhold, der i de senere år har vundet indpas som alternative produktionsformer, f.eks. hjortevavl og regnormeproduktion, er principielt omfattet af lovens husdyrbegreb. Fisk og andre akvakulturdyr, der holdes i dambrug eller lignende, vil også være omfattet af husdyrbegrebet. De husdyrarter, hvis sundhed loven tager sigte på at beskytte, kan således variere i takt med, at nye produktionsformer vinder indpas.

Da også andre dyr end produktionsdyr kan videreføre smitsomme husdyrsygdomme, er det nødvendigt at visse af lovens regler kan bringes i anvendelse også overfor andre dyr. F.eks. kan skildpadder angribes af og dermed videreføre salmonellose, som kan overføres til mennesker, ligesom hunde og katte kan videreføre f.eks. rabies.

Der er ikke i loven gjort forsøg på nærmere at definere begrebet husdyr. Man har derimod fundet, at en afgrænsning efter kriteriet, om dyret er i menneskelig varetægt, vil være af større relevans. Loven finder således også anvendelse på dyr, der holdes som kæle- eller hobbydyr, i zoologiske haver og i cirkus, dyreparke og lignende steder.

Endvidere er vildtlevende dyr udtrykkeligt omfattet, f.eks. ræve og flagermus, som kan videreføre f.eks. rabies til husdyr og mennesker.

Anvendelse af loven på andre dyr end husdyr vil ske under hensyntagen til lovens formål, som ifølge § 1 er at sikre sundhedstilstanden blandt husdyr og beskytte menneskers sundhed mod sygdomme og infektioner hos dyr. Foranstaltninger til bekæmpelse af sygdomme hos f.eks. vildtlevende dyr, som alene har betydning for vildtbestanden, henhører således under jagt- eller miljølovgivningen.

For bier findes allerede en sygdomslovgivning, der administreres af fødevarerministeren med bistand af bl.a. Statens Bisygdomsnævn, jf. lov om biavl.

Det præciseres, at akvakulturdyr såsom fisk, skal- dyr, krebs og bløddyr i dambrug, havbrug og andre akvakulturanlæg betragtes som husdyr.

Kapitel 2

Undersøgelse og konstatering

Til § 5

Bestemmelsen svarer til § 3 i lov om zoonoser om undersøgelse af dyrehold, herunder screeninger, og vedrører bedrifter med dyrehold, herunder akvakul-

turdyr. Bestemmelsen var et supplement til den gældende lov om husdyrsygdomme, lov nr. 814 af 21. december 1988, idet der i medfør af bestemmelsen kan fastsættes regler om screeningsprægede undersøgelsesforanstaltninger, jf. f.eks. bekendtgørelse nr. 148 af 2. marts 1998 om bekæmpelse af salmonella i konsumægshønseshold og opdræt hertil. Gennemførelse af sådanne foranstaltninger anses fortsat for en forudsætning for en forbedret forebyggelse mod zoonoser og begrænsning af deres udbredelse. Undersøgelse af dyrehold kan ske ved, at dyrene undersøges på bedriften eller på forarbejdningsvirksomheden, f.eks. ved ankomsten til et slagteri, jf. f.eks. bekendtgørelse nr. 309 af 2. juni 1998 om overvågning af Salmonella hos slagtesvin og i fersk kød af kvæg og svin, om undersøgelse for Salmonella i svine- og kvægbesætninger og om fund af multiresistente Salmonella Typhimurium DT 104 hos kvæg og svin. I medfør af regler fastsat i henhold til § 5 vil der kunne skrives ind over for positive fund med en række foranstaltninger af lignende karakter som dem, der er opregnet i lovens § 9.

Til § 6

Bestemmelsen svarer til § 4 i lov om husdyrsygdomme og omhandler tilkald af dyrlæge ved mistanke om sygdom. Bestemmelsen er med visse ændringer videreført fra tilsvarende bestemmelser i loven om husdyrsygdomme fra 1920, jf. lov nr. 156 af 14. april 1920, hvorefter ejere skal tilkalde dyrlæge eller foretage anmeldelse til politimesteren, hvis en ondartet smitsom sygdom eller visse mildere smitsomme sygdomme forekommer henholdsvis breder sig i en besætning.

Til stk. 1

Tilkaldereglen blev med husdyrsygdomsloven fra 1988 forenklet, således at der gælder det samme for alle sygdomme, der er optaget på bilag 1. Tilkaldetpligten gælder for alle, der som ejere eller som bestyrere, medhjælpere, eller i øvrigt på dyreejerens vegne, har opsyn med eller passer dyr, som kan angribes af en af de husdyrsygdomme, der er nævnt i bilag 1.

Til stk. 2

Bestemmelsen har siden loven af 1988 skullet danne grundlag for regler om, at tilkaldelse af dyrlæge skal ske, når visse nærmere angivne symptomer forekommer hos husdyr, jf. f.eks. bekendtgørelserne nr. 704 af 8. september 1997 om bekæmpelse af svinepest, nr. 1033 af 17. december 1997 om IBR-infektion hos kvæg, nr. 1034 af 17. december 1997 om BVD hos kvæg og nr. 356 af 17. juni 1998 om Bovin Spongiform Encephalopati (BSE) og scrapie. Hensigten

med reglerne er fortsat at sikre personer uden veterinærfaglig indsigt en mulighed for at vurdere, hvornår dyrlæge efter bestemmelserne bør tilkaldes.

Til § 7

Bestemmelsen svarer til § 5 i lov om husdyrsygdomme og omhandler dyrlægens undersøgelse efter tilkald ved mistanke om sygdom.

Der kan henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at dyrlæger, der tilkaldes, fordi en dyreejer m.v. har mistanke om forekomst af en sygdom, der er opført på bilag 1, har pligt til at sørge for, at der stilles en diagnose enten af den pågældende dyrlæge selv eller – hvis denne er forhindret – ved at en anden dyrlæge i området eller kredsdyrlægen kontaktes.

Til stk. 2

I bilagene til lovforslaget er anført de sygdomme, som veterinærvæsenets indsats især har været og i fremtiden må forventes at ville være koncentreret om.

Hensigten med anmeldelsessystemet er især at sikre muligheden for indgriben i tilfælde af sygdomsudbrud. Herudover tjener det til at danne grundlag for udstedelse af pålidelige attester i forbindelse med eksport af levende dyr og animalske produkter samt at opfylde rapporteringspligten over for O.I.E.

De sygdomme, der er optaget i gruppe A på bilag 1, hører til de sygdomme, hvor der er størst smitterisiko, og hvor eksportmæssige eller andre hensyn taler for en hurtig indgriben fra veterinærvæsenets side. Det blev derfor med husdyrsygdomsloven fra 1988 fastsat, at dyrlægen, hvis diagnosen ikke umiddelbart kan afkræftes, omgående underretter veterinærmyndighederne, som træffer beslutning om, hvilke forholdsregler, der skal iværksættes. Underretning vil i de fleste tilfælde skulle ske til kredsdyrlægen.

Pligten til at underrette veterinærmyndighederne gælder ikke kun den dyrlæge, som tilkaldes med henblik på diagnosticering af sygdommen. Dyrlæger, der f.eks. som led i kødkontrolarbejdet på et slagteri eller i forbindelse med arbejdet på en undervisnings- og forskningsinstitution får kendskab til eller mistanke om en anmeldelig sygdom, skal også foretage anmeldelse. Undtagelsesbestemmelsen i dyrlægelovens § 10, stk. 2, for dyrlæger beskæftiget ved statslige undervisnings- og forskningsinstitutioner gælder således ikke anmeldeligheden i henhold til §§ 7-8.

Til stk. 3

For sygdomme opført i gruppe B på bilag 1, vil der gælde forskellige regler afhængig af sygdommens farlighed, dens aktuelle forekomst i Danmark og dens betydning i eksportmæssig sammenhæng.

Til § 8

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 6 i lov om husdyrsygdomme og § 4 i lov om zoonoser, begge om bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om foranstaltninger ved mistanke om eller forekomst af sygdom.

Bestemmelsen indeholder hjemmelsgrundlaget for regler om, hvordan man skal forholde sig ved mistanke eller viden om forekomst af en af de sygdomme, der er opført på bilag 1. Der kan f.eks. være tale om fastsættelse af, hvorledes prøveudtagning eller eventuel anden undersøgelse skal finde sted, og om indsendelse af materiale. Sådanne bestemmelser er allerede fastsat for en række sygdommes vedkommende, f.eks. § 2 i bekendtgørelse nr. 96 af 19. februar 1991 om bekæmpelse af enzootisk leukose hos kvæg, § 3 i bekendtgørelse nr. 1033 af 17. december 1997 om IBR-infektion hos kvæg og § 2 i bekendtgørelse nr. 284 af 2. maj 1995 om fjerkrækontrol.

Der kan i medfør af bestemmelsen fastsættes regler om nedslagning af dyr for ved post mortem-undersøgelser at søge tilfældets art klarlagt, jf. f.eks. §§ 10-11 i bekendtgørelse nr. 336 af 17. juni 1998 om Bovin Spongiform Encephalopati (BSE) og scrapie.

Bestemmelsen kan endvidere danne grundlag for bestemmelser om, hvorledes ejeren af et sygdomsmistænkt dyr skal underrettes om resultatet af laboratorieundersøgelsen, jf. f.eks. § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1033 af 17. december 1997 om IBR-infektion hos kvæg.

Regler om f.eks. institutters og laboratoriers indberetning af disse sygdomme til veterinærmyndighederne kan ligeledes fastsættes med hjemmel i denne bestemmelse. Også laboratorier, institutter m.v. skal foretage indberetning til veterinærmyndighederne, når disse sygdomme diagnosticeres ved undersøgelse af indsendt materiale, jf. § 6 i bekendtgørelse nr. 1070 af 9. december 1996 om godkendelse og tilsyn med diagnostiske laboratorier.

Bestemmelsen indeholder endvidere hjemmelsgrundlaget for regler om, hvorledes ejere af dyrehold og andre skal forholde sig ved mistanke eller viden om forekomst af zoonotiske smitstoffer. Der kan f.eks. fastsættes regler om, at der skal rettes henvendelse til Veterinær- og Fødevarerdirektoratet gennem

kredsdyrlægen, som træffer beslutning om, hvilke foranstaltninger, der konkret skal iværksættes.

Kapitel 3

Bekæmpelse og forebyggelse

Til § 9

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 7 i lov om husdyr sygdomme og § 5 i lov om zoonoser, der omhandler bekæmpelsesforanstaltninger og giver adgang til at udstede generelle regler og konkrete påbud og forbud.

Der foreslås i stk. 2, nr. 3, litra f, indføj et hjemmel til at bekæmpe sygdomme hos akvakultur dyr ved tørlægning af dambrug.

Til stk. 1

Bestemmelsen giver ministeren adgang til at udstede konkrete påbud og forbud, men den vil også skulle danne grundlag for generelle regler om bekæmpelsesforanstaltninger og foranstaltninger, som kan bringes i anvendelse med henblik på begrænsning af udbredelsen af zoonotiske smitstoffer. Foranstaltningerne tænkes anvendt i en udbrudssituation eller i en situation, hvor der er en begrundet mistanke om udbrud, og er især rettet mod sygdomme nævnt i bilag 2, gruppe I, jf. f.eks. bekendtgørelse nr. 704 af 8. september 1997 om bekæmpelse af svinepest og bekendtgørelse nr. 816 af 30. oktober 1997 om hold af svin på friland. Overfor sygdomme nævnt i bilag 2, gruppe II, vil foranstaltningerne især blive anvendt som led i regionale eller landsdækkende bekæmpelseskampagner. Sådanne kampagner, der iværksættes i samarbejde mellem de veterinære myndigheder og landbrugets organisationer, tager sigte på en systematisk bekæmpelse af en konkret sygdom med henblik på at få den pågældende sygdom udryddet.

Til stk. 2

Listen over foranstaltninger er ikke udtømmende. Foranstaltninger vedrørende dyr og produkter af dyr, foder, slam og gødning m.v. samt ejendomme kan anvendes også i relation til dyr, som ikke selv er syge, men som udgør en sundhedsmæssig risiko for mennesker. Foranstaltninger i dyrehold kan bl.a. omfatte opdeling af besætningerne i epidemiologiske enheder, krav til belægningsgrad, særlige krav til indsættelse af dyr, f.eks. alt ind, alt ud-princippet, krav om særlige indretninger og procedurer i forbindelse med afhentning af dyr, mælk, æg og andre produkter.

Bestemmelserne indebærer, at der som led i en bekæmpelse af en sygdom, der er optaget på bilag 2, kan iværksættes nedslagning af dyr, som er konstateret

ramt eller som kan mistænkes for at være ramt af en af de pågældende sygdomme. Nedslagning kan endvidere ske, hvor det er nødvendigt for at diagnosticere en sygdom, jf. § 8. Nedslagning vil normalt kun komme på tale i forbindelse med de i bilag 2, gruppe I, nævnte sygdomme.

Det vil bero på et veterinærfagligt skøn, hvornår et dyr kan mistænkes for at være ramt af en sygdom. F.eks. kan et dyr kræves nedslået, hvis det udviser relevante symptomer, uden at det dog med sikkerhed kan afgøres, om det lider af den pågældende sygdom. Det samme vil være tilfældet, hvor der har været kontakt mellem en rask og en sygdomsramt besætning, således at der er stor sandsynlighed for, at den raske besætning er blevet smittet.

Endvidere kan der f.eks. iværksættes bekæmpelse af ræve i områder, hvor der er mistanke om rabies hos ræve.

Ved vurderingen af, om nedslagning skal iværksættes, vil der blive lagt vægt på, om effektiv bekæmpelse skønnes at kunne finde sted på andre måder, f.eks. ved isolation af angrebne dyr. Ved vurderingen vil der endvidere blive lagt vægt på, om nedslagning er nødvendig for at beskytte mennesker mod smitte eller for at bevare en dyrebestand. Herudover kan andre væsentlige samfundsmæssige hensyn nødvendiggøre øjeblikkelig nedslagning, f.eks. eksportmæssige hensyn.

Bestemmelsen forpligter ikke ministeren til at iværksætte nedslagning, hvis et af ovennævnte hensyn taler for det, men åbner alene en mulighed for ministeren til at påbyde nedslagning. Ved vurderingen af, om nedslagning skal foretages, vil der blive foretaget en afvejning af ovennævnte hensyn over for de omkostninger, der er forbundet med nedslagning af de angrebne dyr. En sådan afvejning vil kunne føre til, at man i stedet vælger at kontrollere eller bekæmpe sygdommen på andre måder, f.eks. ved vaccination. Om erstatning ved nedslagning henvises til § 36.

Muligheden for at kræve ejendomme, områder m.v. afspærret, kan indebære, at adgang til og fra den pågældende lokalitet hindres, jf. stk. 2, nr. 3, litra e.

I stk. 2, nr. 3, litra f, foreslås indføj et hjemmel til at bekæmpe sygdomme hos akvakultur dyr ved tørlægning af dambrug. Bestemmelsen tænkes anvendt, hvor det ikke er nødvendigt at aflive og destruere dyrene på grund af sygdommen. Dyrene vil således kunne afsættes, hvorefter dambruget vil blive krævet tørlagt, rensat og desinficeret, inden der på ny vil kunne indsættes dyr.

I stk. 2, nr. 3, litra g, der er indsat ved lov nr. 1066 af 23. december 1992, præciseres, at der kan ske af-

spærring for tilledning og afledning af vand som bekæmpelsesforanstaltning i akvakulturanlæg.

Til stk. 3

Der er i medfør af bestemmelsen fastsat regler om begrænsning af flytning af dyr, jf. f.eks. bekendtgørelse nr. 1034 af 17. december 1997 om BVD hos kvæg. Der kan i medfør af bestemmelsen fastsættes regler om flytning af dyr gældende for visse regioner eller hele landet i forbindelse med bekæmpelse af husdyrsygdomme.

Til § 10

Bestemmelsen svarer til § 8 i lov om husdyrsygdomme, der giver mulighed for at fastsætte regler om eller forbyde dyrehold på steder, hvor der kan være særlig fare for smitteoverførsel eller, hvor der kan være risiko for radioaktiv forurening, kvikksølv- eller blyforurening og lignende. Endvidere kan bestemmelsen anvendes til at forbyde bestemte dyrearter i dyreparker, hvor der er publikumsadgang, og derfor smitтерisiko.

Til § 11

Bestemmelsen svarer til § 8 a i lov om husdyrsygdomme. Denne bestemmelse omfatter akvakulturdyr som husdyr og giver adgang til at fastsætte regler om indretning og drift af havbrug, dambrug og andre anlæg med akvakulturdyr særlig med sygdomsforebyggende sigte. Reglerne vil omfatte sygdomsforebyggende betingelser, f.eks. krav om overdækning af dambrug med snore og krav til spildevandsafledning fra opskæringsvirksomheder. Registrering af akvakulturanlæg m.v. vil muliggøre opsporing af smitekilder og bekæmpelse af sygdomme. Der kan henvises til f.eks. bekendtgørelse nr. 401 af 18. juni 1993 om registrering af akvakulturbedrug og betaling for veterinærkontrol m.v.

Til § 12

Bestemmelsen er identisk med § 9 i lov om husdyrsygdomme, der giver adgang til at fastsætte regler om særlige sygdomsforebyggende foranstaltninger bl.a. i forbindelse med staldbygninger eller regler om forebyggelse af latente sygdomme, der skyldes dyrenes fysiske omgivelser.

Bestemmelsen tager bl.a. sigte på regler for staldforhold, der kan hindre spredning af smitsomme sygdomme som nævnt i bilag 2 i forbindelse med afhentning af dyr, mælk eller gødning fra husdyrbesætninger. Bestemmelsen sigter ikke mod regler af dyreværnsmæssig eller husdyretisk karakter. Der er i med-

før af bestemmelsen udstedt bl.a. bekendtgørelserne nr. 361 af 9. maj 1996 om samling og omsætning af fjerkræ, nr. 816 af 30. oktober 1997 om hold af svin på friland, nr. 704 af 8. september 1997 om bekæmpelse af svinepest og nr. 165 af 24. februar 1997 om rengøring og desinfektion af transportmidler til klovbærende dyr samt om afhentning af klovbærende dyr.

Til § 13

Bestemmelsen er identisk med § 10 i lov om husdyrsygdomme, der omhandler overvågning samt forebyggende foranstaltninger, f.eks. bestemmelser om vaccination. Bestemmelsen skal danne grundlag for fastsættelse af regler for bl.a. prøveudtagning i forbindelse med overvågningsundersøgelser (screeninger). Der er i medfør af bestemmelsen fastsat regler om bl.a. hvalpesyge hos pelsdyr (bekendtgørelse nr. 836 af 19. oktober 1993), undersøgelse af får og geder for brucellose (bekendtgørelse nr. 1000 af 14. december 1995) og om BVD hos kvæg (bekendtgørelse nr. 1034 af 17. december 1997).

Til § 14

Bestemmelsen viderefører bestemmelsen i § 11 i lov om husdyrsygdomme. Efter bestemmelsen vil der med henblik på at forebygge udvikling og spredning af smitsomme husdyrsygdomme kunne fastsættes regler om indretning og drift af samt dyrlægetilsyn med zoologiske haver, dyreparker m.v. Der vil således i medfør af bestemmelsen kunne fastsættes regler om drift af dyreparker og zoologiske haver o.lign. med henblik på at hindre fodring af dyrene med inficerede madvarer. Der er fastsat regler herom i bekendtgørelse nr. 836 af 6. oktober 1992 om dyrlægetilsyn m.v. af zoologiske haver, dyreparker og lignende og bekendtgørelse nr. 444 af 29. maj 1996 om besøgslandbrug.

Kapitel 4

Indberetning og registrering

Til § 15

Bestemmelsen svarer til § 6 i lov om zoonoser. Undersøgelsesresultaterne agtes fortsat samlet med henblik på en central bearbejdning heraf bl.a. til brug for den løbende fastlæggelse af den videre strategi til forebyggelse og bekæmpelse af zoonoser. Disse oplysninger skal indsendes til Veterinær- og Fødevarerdirektoratet og vil sammen med andre oplysninger være til rådighed for Dansk Zoonosecenter ved Statens Veterinære Serumlaboratorium og offentligheden, jf. bemærkningerne til forslaget § 16. De indgår

i den årlige rapportering til EU-Kommissionen i henhold til zoonosedirektivet.

Til § 16

Bestemmelsen viderefører reglerne for husdyrbesætningers registrering i Centralt HusdyrbrugsRegister (CHR). Ifølge bekendtgørelse nr. 982 af 21. november 1996 om registrering af besætninger og andre samlinger af dyr i CHR skal ejere af besætninger og andre samlinger af dyr af arterne kvæg, svin, får, geder, fjerkræ, hjortedyr eller ræve lade besætningerne registrere og indberette oplysninger om blandt andet besætningsstørrelser, hvilken dyrlæge, der er tilknyttet besætningen, og veterinære oplysninger af interesse i forbindelse med sygdomsbekæmpelse. På sigt kan andre dyrearter som led i bekæmpelsen af husdyrsygdomme registreres i CHR. Det forventes således at bekendtgørelsen i løbet af kort tid ændres, således at oplysninger om mink vil indgå i husdyrbrugsregisteret.

I tilknytning til CHR og i samarbejde med Dansk Zoonosecenter er der oprettet et zoonoseregister, der viderefører de registre, der oprindeligt blev etableret i privat regi over salmonellaforekomst inden for svine- og fjerkræsektorerne. I registeret indgår i øvrigt AM-registeret. For registeret gælder samme regler, som fastsættes for det centrale husdyrbrugsregister.

Registerets oplysninger er offentligt tilgængelige. Enhver kan således få adgang til oplysninger om bl.a. besætningernes størrelse og sammensætning.

Med Rådets forordning (EF) nr. 820/97 af 21. april 1997 om indførelse af en ordning for identifikation af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter er der blevet indført et system til registrering og identifikation af kvæg. Systemet indebærer, at alt kvæg født efter 1. januar 1998 skal være individuelt registreret i en central database, og at alle tilgange til og afgang fra besætninger skal indberettes til det centrale register. Det må forventes, at også registrering af svin vil komme under overvejelse i de kommende år.

Kapitel 5

Flytning og omsætning

Til § 17

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 13 i lov om husdyrsygdomme. Bestemmelsen danner grundlag for bekendtgørelse nr. 603 af 13. juli 1995 om registrering af handelsfolk m.m. og omsætning med klovbærende dyr.

Muligheden for at kræve registrering omfatter alle traditionelle husdyrbesætninger. Eventuelle regler for andre end ejere af kvæg- og svinebesætninger vil blive

tilpasset til husdyrbesætningsens art. Således vil der ikke blive stillet samme krav til registreringsgrad i fjerkræbesætninger som i besætninger med større husdyr. Det bemærkes, at bestemmelsen suppleres af forordning 820/97 om indførelse af en ordning for identifikation af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, jf. bemærkningerne til § 16.

Til § 18

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 14 i lov om husdyrsygdomme.

Til stk. 1

Denne bestemmelse fastslår, at klovbærende dyr, der flyttes fra deres oprindelsesbesætning, skal mærkes, således at de til enhver tid kan spores, også i de efterfølgende handelsled.

Bestemmelsen omfatter ikke alene de klovbærende dyr, der traditionelt holdes som husdyr, nemlig kvæg, svin, får og geder, men også andre, f.eks. hjorte, der holdes i fangenskab, og som har vundet eller i fremtiden måtte vinde indpas i alternative produktionssystemer.

Bestemmelsen danner baggrund for nærmere regler for omsætning af klovbærende dyr, idet især disse kan angribes af en række af de sygdomme, der ud fra eksport- eller produktionsøkonomiske synspunkter kan være ønske om at gribe ind overfor. I medfør af bestemmelsen er bl.a. udstedt bekendtgørelse nr. 678 af 25. august 1997 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder. Optegnelserne omfatter bl.a. dyrenes oprindelse, og hvem de afsættes til.

Identifikationen kan have form af en mere eller mindre simpel beskrivelse, men ofte vil den dog skulle have form af sikker individuel mærkning, f.eks. tatoering, brænde- eller frysemærkning. Ofte vil der imidlertid være tale om isætning af et øremærke af et bestandigt materiale og med en låsemekanisme, der så godt som muligt sikrer, at det ikke tabes eller kan ombyttes.

De eksisterende regler er til dels en gennemførelse af reglerne i Rådets direktiv 92/102/EØF om identifikation og registrering af dyr og Rådets direktiv 97/12/EF om veterinærpolitimæssige problemer ved handel inden for Fællesskabet med kvæg og svin, der supplerer forordning 820/97 om indførelse af en ordning for identifikation af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter.

Det er af afgørende betydning for bekæmpelse af eller kontrol med en husdyrsygdom, at et dyrs identitet og oprindelse kan fastslås med størst mulig sikkerhed.

Også når dyr afhændes til slagting, må deres oprindelse kunne spores. Dette er af åbenbar betydning, såfremt der ved kontrollen på slagteriet konstateres eller opstår mistanke om sygdom, hvor hurtigt indgriben over for besætninger, der har haft kontakt med dyret, er påkrævet. Det må således forudses, at der kan opstå behov for at fastsætte tilsvarende regler vedrørende andre dyr end klovbærende, f.eks. i forbindelse med kontrol af sygdom hos disse.

At et dyrs identitet og dermed oprindelse med størst mulig sikkerhed kan fastslås, er afgørende, når smitteveje i forbindelse med udbrud af sygdom skal klarlægges. Tilsvarende gælder ved opsporing af smitteveje i forbindelse med humane tilfælde af salmonella-udbrud.

Endvidere har mærkning betydning, når blodprøver til laboratoriemæssig undersøgelse udtages i forbindelse med slagting eller som led i sygdomsbekæmpelse, -overvågning eller -kontrol. Som et led i bekæmpelse af Aujeszky's sygdom er der i bekendtgørelse nr. 917 af 15. december 1987 fastsat regler om mærkning og blodprøvning af orner, der afgår til slagting eller eksport. Også bekæmpelsen af enzootisk leukose hos kvæg hviler for en væsentlig del på undersøgelse af blodprøver udtaget ved slagting, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 96 af 19. februar 1991 om bekæmpelse af enzootisk leukose hos kvæg.

Ud over ovennævnte eksempler er det i bekendtgørelse nr. 603 af 13. juli 1995 om registrering af handelsmænd m.m. og af omsætning af klovbærende dyr fastsat, at disse dyr ved flytning klart skal kunne identificeres. Bekendtgørelsen er udarbejdet på baggrund af EU-bestemmelser om brucellose, tuberkulose, enzootisk leukose og klassisk svinepest.

Til stk. 2

Det må forudses, at der kan opstå behov for i kortere eller længere perioder at fastsætte tilsvarende regler vedrørende andre dyr end klovbærende, f.eks. i forbindelse med kontrol af sygdom hos disse.

Til § 19

Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 15 i lov om husdyrsygdomme. Smitte overføres ofte ved kontakt mellem dyr fra forskellige oprindelsesbesætninger eller via personer eller ting, der er i kontakt med forskellige besætninger. Det er derfor nødvendigt at kunne stille zoosanitære krav, som kan forebygge smitte ad denne vej.

Til stk. 1

Bestemmelsen danner grundlag for bl.a. regler om omsætning af husdyr via markeder og eksportisolati-

onsstalde m.v., der indeholder bestemmelser om adskillelse af syge og raske dyr, og regler om, at kvæg til levebrug skal holdes adskilt fra kvæg til slagting eller til eksport. Endvidere findes der i bekendtgørelserne om IBR (nr.1033 af 17. december 1997) og Aujeszky's sygdom (nr. 1195 af 29. december 1995) regler om adskillelse - bl.a. under transport - af dyr, som er konstateret fri for de pågældende sygdomme, og andre dyr. Bestemmelsen danner endelig grundlag for regler om rensning og desinfektion af overtrækstøj og vogne og for fastsættelse af særlige afhentningstidspunkter eller særlige køreruter, jf. bekendtgørelse nr. 165 af 24. februar 1997.

Til stk. 2

Bestemmelsen har f.eks. dannet baggrund for regler, som dem, der var fastsat i bekendtgørelse nr. 182 af 3. april 1986, hvorefter dyr fra besætninger med IBR-reagenter ikke måtte flyttes ind i bekæmpelses- og overvågningsområderne, medmindre dette skete direkte til slagting. Der finder ikke for tiden regionsvis bekæmpelse sted af husdyrsygdomme.

Til § 20

Bestemmelsen svarer til bestemmelserne i § 16 i lov om husdyrsygdomme.

Ved denne bestemmelse afskaffedes den tidligere markedsordning efter lov nr. 197 af 7. maj 1948 om markeder m.v. for heste og kreaturer. Reglerne blev samtidig udvidet til at gælde alle markeder. Herudover gennemførtes en administrativ forenkling, idet en godkendelsesordning kun opretholdtes i forbindelse med etablering af permanente markeder, samlestalde og auktioner, hvorimod godkendelsesordningen for så vidt angår lejlighedsvisse markeder m.v. blev erstattet af en anmeldeordning, jf. bestemmelsens stk. 2.

Denne ordning fortsættes ligesom kravet om dyrlægetilsyn med markeder opretholdes.

Til § 21

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til § 17 i lov om husdyrsygdomme. Bestemmelsen giver dog nu til lige fødevarerministeren mulighed for at stille krav om, at personer, selskaber og foreninger og andre sammenslutninger, der erhvervsmæssigt omsætter klovbærende dyr, skal godkendes og registreres. Denne bestemmelse vil i første omgang blive anvendt til at kræve godkendelse af personer, selskaber og foreninger m.v., der erhvervsmæssigt omsætter kvæg og svin, idet dette krav følger af Rådets direktiv 97/12/EF af 17. marts 1997 om ændring og ajourføring af Rådets direktiv 64/432/EØF om veterinærpolitimæssige

problemer ved handel inden for Fællesskabet med kvæg og svin. I godkendelsen vil der bl.a. skulle stilles krav om, at der forefindes egnede anlæg og faciliteter til håndtering af dyrene.

Kapitel 6

Ind- og udførsel af dyr m.v.

Fødevareministeren kan efter bestemmelserne fastsætte nærmere regler om ind- og udførsel af dyr og andre genstande og produkter, som kan medføre spredning af sygdomme, herunder fastsætte regler om at dyr, genstande og produkter skal ind- og udføres via særlige godkendte grænsekontrolsteder, samlecentre m.v. samt stille krav til disse steders placering, indretning, finansiering m.v.

Til § 22

Bestemmelsen svarer til § 17a i lov om husdyr sygdomme om indførsel og udførsel af levende dyr og animalske fødevarer m.m., idet dog dyrefoder nu er tilføjet i opregningen over produkter, hvormed sygdomme kan spredes. Bestemmelser om ind- og udførsel af dyr blev oprindeligt indsat i loven med ændringslov nr. 189 af 23. marts 1992, hvor bestemmelser om dyresundhedsmæssige forhold ved ind- og udførsel blev indarbejdet i husdyr sygdomsloven i stedet for som tidligere i lov om indførsel og udførsel af levende dyr m.v. Formålet hermed var en forenkling af regelsættet samt tilpasning af lovsystematikken i forhold til Det Indre Marked, som netop var under etablering på daværende tidspunkt.

Området er på nuværende tidspunkt omfattet af udbyggede Fællesskabsregler, hvor grundprincippet er udførselsforbud fra regioner i EU, hvor der er risiko for smitte samt kontrol ved EU's ydre grænser. Det danske grundprincip havde hidtil været indførselsforbud fra lande, hvorfra der var risiko for indslæben af smitte. På baggrund af rådsdirektiver fastsættes medlemslandes og regioners status med hensyn til de enkelte sygdomme. Afhængig af status fastsættes eventuelle restriktioner i landenes og regionernes muligheder for udførsel til resten af EU.

Systemet baseres på den kontrol, som veterinærmyndighederne i afsendelseslandet foretager i henhold til fællesskabsbestemmelser, jf. f.eks. bekendtgørelse nr. 1039 af 14. december 1994 (som ændret) om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr og visse produkter, der bl.a. gennemfører Rådets direktiv 90/425/EØF af 26. juni 1990 om veterinærkontrol og zooteknisk kontrol i samhandelen med visse levende dyr og produkter inden for Fællesskabet med henblik på gennemførelse af Det Indre Marked

samt Rådets direktiv 90/675/EØF af 10. december 1990 om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet.

Tilføjelsen vedrørende dyrefoder er en præcisering af, at dyrefoder på linie med de øvrige nævnte produkter kan medføre spredning af sygdomme. Præciseringen er aktualiseret på baggrund af risikoen for overførsel af BSE (kogalskab) via animalsk protein i dyrefoder.

Til § 23

Efter EU's fællesskabsregler skal der i medlemsstaterne kunne foretages veterinær grænsekontrol af levende dyr, animalske levnedsmidler og andre produkter af dyr.

Veterinær grænsekontrol af levende dyr og animalske produkter, herunder fisk og fiskeprodukter, der indføres fra tredjelande, finder i dag sted på grænsekontrolsteder, som staten enten lejer, eller som stilles til rådighed for staten vederlagsfrit. Kun i tre tilfælde ejer staten bygningerne: Pavilloner i Frederikshavn, Københavns Havn og Hirtshals på lejet grund, bogført værdi ultimo 1998: 2,8 mill. kr. Der er for tiden 13 veterinære grænsekontrolsteder i Danmark, der er finansieret af staten, og som siden indførelsen af Det Indre Marked har fungeret som grænsekontrolsteder godkendt af EU-Kommissionen.

I direktiverne om veterinærkontrol stilles en række krav til grænsekontrolstederne, herunder til geografisk placering, personale, fysiske faciliteter, udstyr m.m. Der er ved Kommissionens årlige inspektioner af alle grænsekontrolstederne i EU, som foretages for at sikre en ensartet grænsekontrol ved hele EU's ydre grænse, konstateret bl.a. utilstrækkelige fysiske faciliteter på de eksisterende danske grænsekontrolsteder. Indretningskravene er løbende blevet indført og skærpet af Kommissionen i forbindelse med inspektionerne. Der er således behov for at modernisere og/eller udbygge de eksisterende faciliteter eller opføre nye.

I henhold til lov om fødevarer m.v. etableres et antal statslige fødevarerregioner, hvori grænsekontrollfunktionen indgår. Det er således hensigten, at den overordnede planlægning af den fremtidige grænsekontrol tager udgangspunkt i fødevarerregionerne.

I forbindelse med godkendelse af grænsekontrolstederne i Danmark har der været stor lokal interesse for etablering eller udvidelse af faciliteterne. Flere havne og kommuner på havnens vegne har således ansøgt om godkendelse som grænsekontrolsted. Det er hensigten med det foreliggende forslag at skabe mulighed

for, at lokale erhvervsmæssige interessenter o.lign., kan tage initiativ til etablering af passende lokaliteter, der uden udgift for staten kan stilles til rådighed af disse interessenter for den veterinære grænsekontrol som led i regionsudviklingen. Forslaget giver således mulighed for, at en forudsætning for oprettelse/opretholdelse af veterinære grænsekontrolsteder bliver lokal finansiering. Det er ikke hensigten med forslaget at kræve oprettelse/opretholdelse af grænsekontrolsteder, men alene tillade dette i områder, hvor der måtte være ønske om et grænsekontrolsted med de nævnte finansielle forudsætninger.

Mængden af varer fra tredjelande, der skal kontrolleres ved de enkelte veterinære grænsekontrolsteder, er ikke konstant.

Det foreslås derfor, at ministeren på baggrund af behovet for grænsekontrol i fremtiden bemyndiges til at nedlægge visse eksisterende grænsekontrolsteder, hvor der ikke sker eller ventes at ville ske indførsel i et omfang, der kan berettiggere opretholdelsen af grænsekontrolstederne, uanset at disse måtte være finansieret af lokale interessenter. Ministeren kan på nuværende tidspunkt nedlægge de statsfinansierede grænsekontrolsteder, men med den foreslåede lokale finansiering vurderes der at være behov for hjemmel til at nedlægge disse, såfremt det på baggrund af behovet findes hensigtsmæssigt.

Der er indgået aftaler mellem EU og Island og mellem EU og Norge om grænsekontrol, som medfører, at disse lande ikke længere er at betragte som et tredjeland i forbindelse med grænsekontrollen. Medens aftalen med Norge er generel, er aftalen med Island begrænset til fisk og fiskeprodukter. Disse aftaler medfører, at varer, der indføres fra tredjelande til Danmark via Norge og Island, ikke skal kontrolleres i Danmark. Det må derfor antages, at visse grænsekontrolsteder, især i det nordlige Jylland, vil blive overflødige.

Kontrol af direkte landinger af fisk foretages af Fiskeridirektoratet, medens den øvrige veterinære kontrol, herunder af fiskemel til foder, foretages af kreds- og grænsedyrlægeembederne. Udgifter til den veterinære grænsekontrol afholdes på nuværende tidspunkt af staten, dog med indtægt i form af opkrævet brugerbetaling i henhold til direktivet om veterinærkontrolafgifter (96/43/EF).

Det vurderes, at direktivet alene giver adgang til at fastsætte regler om opkrævning af betaling fra importørerne henholdsvis i forhold til antallet af partier fisk, der kontrolleres, og for den tid, der anvendes til udførelsen af selve kontrollen af de øvrige levende dyr og animalske produkter. Det vurderes således, at direktivet ikke giver adgang til at fastsætte regler om op-

krævning af brugerbetaling for omkostninger, der påløber i de tidsrum, hvor personalet og faciliteterne er til rådighed, men ikke udfører eller anvendes til kontrol. Omfanget af disse omkostninger afhænger af antallet af grænsekontrolsteder, idet den samlede importmængde må antages at være nogenlunde konstant uanset antallet af indførselssteder.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifterne i forbindelse med drift af grænsekontrolstederne afholdes af staten. Formålet hermed er at skabe grundlag for, at samtlige omkostninger, der er forbundet med drift af de veterinære grænsekontrolsteder, og som ikke kan pålægges importører/eksportører, dækkes af interessenterne i kontrolstederne. Interessenterne kan være havne, erhvervsorganisationer, handelsstandsforeninger, enkeltvirksomheder, færgeruter m.v., der ser en fordel i, at lokalområdet kan tilbyde veterinær grænsekontrol.

Da grænsekontrolstederne vil skulle betjenes fra de kommende statslige fødevarerregioner med statsansat personale, vil der fra statens side ud fra en ressourcemæssig betragtning være en samfundsmæssig interesse i ikke at oprette for mange kontrolsteder.

Med henblik på at opnå den størst mulige fleksibilitet for erhvervslivet uden at tilsidesætte statens interesser foreslås indført en adgang for ministeren til at indgå frivillige aftaler om etablering og drift af grænsekontrolsteder.

Til stk. 1

Bestemmelserne om fysiske faciliteter, der stilles til rådighed for den veterinære grænsekontrol, muliggør anlæg og drift af kontrolstederne af andre end staten. Bestemmelserne er ikke et konkret krav til interessenter om at oprette et grænsekontrolsted, men en frivillig, finansieringsmæssig forudsætning for, at et grænsekontrolsted kan oprettes/opretholdes. Ministeren vil kunne stille krav om, at de faciliteter, der stilles til rådighed uden udgift for staten, skal opfylde de krav, der er fastlagt i fællesskabsbestemmelserne. Ejerne af kontrolstederne vil således være forpligtet til for egen regning at sørge for, at faciliteterne til stadighed lever op til de direktivfastsatte krav.

Veterinær grænsekontrol foretages alene ved indførsel fra og udførsel til lande, der ikke er medlemmer af EU. Bestemmelsen tager imidlertid højde for indgåelse af aftaler om veterinær grænsekontrol mellem EU og tredjelande, f.eks. Norge og Island jf. ovenfor, hvorefter disse tredjelande i relation til grænsekontrol er at betragte på linje med medlemmer af EU.

Bestemmelsen om et grænsekontrolsteds ophør tænkes anvendt for at undgå en eventuel situation, hvor uhensigtsmæssigt mange lokalområder, uanset de krav, der måtte stilles hertil, fortsat ønsker at oprette/opretholde et grænsekontrolsted. Ophøret vil ikke udløse kompensation for de investeringer, der måtte være foretaget med henblik på at leve op til de direktivfastsatte krav.

Til stk. 2

Det er hensigten, at de udgifter, der er forbundet med driften af grænsekontrolstederne, og som ikke kan opkræves som brugerbetaling i henhold til veterinæravgiftsdirektivet, dvs. udgifterne forbundet med de tidsrum, hvor personalet står til rådighed uden at udføre kontrol, skal afholdes af de organisationer m.v. som er interessenter i kontrolstederne. De opkrævede beløb kan ikke overstige de faktiske omkostninger ved driften.

Til § 24

Bestemmelsen har til formål at bemyndige fødevarerministeren til at indgå frivillige aftaler med lokale, ikke-statslige organisationer eller virksomheder m.v. om hel eller delvis finansiering af grænsekontrollen overfor tredjelande. Forslaget tager navnlig sigte på, men er ikke begrænset til de områder, hvor kontrollen ikke allerede er delvist finansieret ved opkrævning af gebyrer. Det skal understreges, at en forudsætning for de frivillige aftaler i alle tilfælde vil være, at de lokale organisationer m.v. ikke på nogen måde får indflydelse på kontrollens udførelse. Kontrollen fastlægges og foretages fortsat af personale ansat af Veterinær- og Fødevarerdirektoratet. Det er ligeledes en forudsætning, at de lokale virksomheder m.v. ikke kan kræve redegørelse for, hvorledes indtægterne fra aftalen anvendes.

Kapitel 7

Sædooverføring og ægtransplantation

Bestemmelserne svarer til §§ 18 - 21 i lov om husdyrsygdomme. Bestemmelserne og regulerer kunstig sædooverføring, ægtransplantation og embryoner og fastsætter eller afgiver hjemmel for regler om smittebeskyttende foranstaltninger i denne forbindelse, drift af sædopsamlingsvirksomheder for tyre, orner og hingste m.v.

Til § 25

Fødevarerministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om sundhedsmæssige krav til husdyr samt æg, sæd eller embryoner, hvis disse overføres til

andre dyr. Bestemmelsen er f.eks. anvendt ved bekendtgørelse nr. 598 af 29. juni 1992 om ornesæd, hvor der stilles krav om sundhedstilstanden hos orner, der anvendes til sædopsamling.

Til § 26

Til stk. 1

Fødevarerministeren bemyndiges til at fastsætte regler om godkendelse af virksomheder, der holder husdyr med henblik på kunstig sædooverføring eller ægtransplantation, samt at sæd, æg eller embryoner skal opbevares på disse godkendte virksomheder. Bemyndigelsen er f.eks. anvendt for sædopsamlingsvirksomheder for orner (bekendtgørelse nr. 598 af 29. juni 1992 om ornesæd), for tyre (bekendtgørelse nr. 1072 af 15. december 1994 om tyresæd og kunstig sædooverføring på kvæg) og for hingste (bekendtgørelse nr. 271 af 27. april 1995 om ind- og udførsel af sæd, embryoner og oocytter fra hovdyr). Der er på nuværende tidspunkt godkendt 13 virksomheder for orner, 11 for tyre og 5 for hingste.

Til stk. 2 og 3

Fødevarerministeren kan fastsætte regler om indretning og drift af de i stk. 1 omtalte virksomheder samt om forskellige forhold vedrørende virksomhedernes produkter. Dette er bl.a. sket ved ovennævnte bekendtgørelser om orner, tyre og hingste. Heri fastsættes nøje regler om godkendelse, indretning og drift af virksomhederne og om udtagning og behandling af produkterne samt journalfortegnelser over dyr og produkter m.v.

Til § 27

Kunstig overføring af æg eller embryoner til husdyr og udtagning af æg eller embryoner må kun udføres af personer med uddannelse på linie med dyrlægeuddannelsen. Kunstig sædooverføring (inseminering) kan foretages af personer, der har gennemgået et kursus i inseminering. Bestemmelserne blev ved husdyrsygdomsloven fra 1988, udvidet til også at omfatte egne dyr. Kravene til det uddannelsesforløb, der er en forudsætning for tilladelse til at foretage kunstig sædooverføring på andres kvæg, fremgår af Veterinærinspektatets regler for uddannelse af kvæginseminører.

Til § 28

Bestemmelsen svarer til § 21 i lov om husdyrsygdomme og præciserer, at bestemmelserne i kapitel 7 finder anvendelse for husdyr, der benyttes af foreninger m.v.

F. t. l. om sygdomme og infektioner hos dyr

Kapitel 8

Animalsk affald

Bestemmelserne svarer til §§ 22 - 24 i lov om husdyrsygdomme. Problemstillingen om risiko for overførsel af smitte via foder er aktualiseret på baggrund af risikoen for overførsel af BSE (kogalskab) og andre overførbare spongiforme encephalopatiser via animalsk protein i dyrefoder. Reguleringen af området er bl.a. på denne baggrund i stigende omfang harmoniseret i EU. Rådets direktiv 90/667/EØF af 27. november 1990 om sundhedsmæssige bestemmelser for bortskaffelse, forarbejdning og afsætning af animalsk affald og for beskyttelse mod forekomst af patogener i foder fremstillet af dyr, herunder fisk, og om ændring af direktiv 90/425/EØF angiver visse sundhedsmæssige bestemmelser for både animalsk affald og foder. Bestemmelserne er bl.a. udmøntet i bekendtgørelse nr. 612 af 17. juli 1995 (som ændret) om bortskaffelse og forarbejdning af animalsk affald og om fremstilling af dyrefoder af animalsk oprindelse. Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. regler om godkendelse og registrering af destruktionsvirksomheder og dyrefoderfabrikker, forarbejdning af høj- og lavrisikostoffer og om behandling af animalsk affald.

Til § 29

Fødevarerministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om behandling af animalsk affald, hvorved forstås bl.a. kroppe af selvdøde, nedslagne eller aflivede dyr, fralyste æg, tilbageholdt mælk og kassater fra slagting. Bestemmelserne er dog udvidet til ligeledes at omfatte fisk og fiskeaffald. Fisk og fiskeaffald har hidtil været omfattet af lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 649 af 4. august 1993, men hører mest hensigtsmæssigt under nærværende lovforslag. Lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer vil blive ophævet ved ikrafttrædelsen af loven om fødevarer, jf. lov nr. 471 af 1. juli 1998.

Til § 30

Bestemmelsen danner grundlag for autorisation af destruktionsanstalter og for regler om drift af sådanne og om affaldsbehandling, jf. bekendtgørelse nr. 612 af 17. juli 1995 (som ændret) om bortskaffelse og forarbejdning af animalsk affald og om fremstilling af dyrefoder med animalsk indhold. Bestemmelserne danner tillige grundlag for destruktion af dyr, der slås ned i tilfælde af udbrud af en alvorlig, smitsom husdyrsygdom, jf. kapitel 3. Der er på nuværende tidspunkt godkendt 6 virksomheder til forarbejdning af højriskostoffer.

463 Fastsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

Kapitel 9

Foder

For generelle bemærkninger til kapitlet henvises til bemærkningerne til kapitel 8 om animalsk affald ovenfor.

Til § 31

Bestemmelsen svarer til § 24 i lov om husdyrsygdomme. Bestemmelsen skal sikre mod anvendelse af foder, der kan medføre smittefare. Bestemmelserne er bl.a. udmøntet i ovennævnte bekendtgørelse nr. 612 af 17. juli 1995 (som ændret) om bortskaffelse og forarbejdning af animalsk affald og om fremstilling af dyrefoder af animalsk oprindelse.

Kapitel 10

*Veterinære lægemidler m.v.**Til § 32*

Bestemmelsen svarer til § 25 i den nuværende lov om husdyrsygdomme og tager sigte på at regulere anvendelsen af veterinære lægemidler. Formuleringen af stk. 2 foreslås dog ændret for at give ministeren en mere klar hjemmel til at indføre regler om indberetning af anvendelsen af veterinær medicin til et centralt register, som er under opbygning.

Den generelle regulering og godkendelse af veterinære lægemidler finder sted i medfør af lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 656 af 28. juli 1995, som ændret ved lov nr. 1228 af 27. december 1996, og lov om apoteksvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 657 af 28. juli 1995, som senest ændret ved lov nr. 224 af 25. marts 1997. Bestemmelsen giver mulighed for at fastsætte de regler om anvendelsen af medicin til veterinært brug, som måtte vise sig nødvendige på det veterinære område.

Til stk. 1

Bestemmelsen er enslydende med § 25, stk. 1, i den nuværende lov om husdyrsygdomme, og der er ved lovforslaget ikke tiltænkt nogen ændring i anvendelsen af bestemmelsen. Bestemmelsen tager sigte på at regulere anvendelsen af veterinære lægemidler m.m. i form af bl.a. vacciner, sera, immunologiske testpræparater m.v. samt anvendelsen af visse andre præparater såsom skyllevæsker og andre veterinærmedicinske hjælpestoffer eller -præparater. Bestemmelsen giver også mulighed for at regulere anvendelsen af andre veterinære lægemidler.

Udbuddet af veterinær medicin er mangfoldig, og det er derfor nødvendigt med en generel mulighed for

at fastsætte administrative regler for anvendelsen af veterinær medicin, både generelt og for enkelte produkter. Regler om anvendelsen af veterinær medicin justeres løbende under hensyntagen til ny viden om enkelte præparater eller grupper af præparater.

Forbud mod anvendelse af et veterinært lægemiddel kan - udover ønsket om at undgå restkoncentrationer i levnedsmidler - f.eks. være aktuelt i situationer, hvor det ud fra sundheds- eller eksportmæssige hensyn ikke er ønskeligt at anvende vaccination, som kan medføre, at dyr kan være smittebærere eller give positiv reaktion i blodserum, uden at sygdommen kommer til udbrud.

Det samme kan gælde for visse antibiotika eller kemoterapeutika, som kan mildne eller afkorte et sygdomsforløb i en sådan grad, at det kan være vanskeligt at stille diagnose.

Lægemidler fremstillet af animalske produkter omfatter f.eks. enzymer, hormoner og vækstfremmende stoffer.

Endvidere kan der i henhold til bestemmelsen fastsættes regler om, at dyr ikke må fjernes fra en besætning efter behandling med visse produkter. Dette gælder for eksempel efter tilladt behandling med kønshormoner. Generelt er kønshormoner forbudt, men de kan i visse tilfælde tillades anvendt.

I henhold til den nugældende lov om husdyrsydomme er der fastsat generelle regler om anvendelsen af veterinær medicin i bekendtgørelse nr. 303 af 11. maj 1995 om lægemidler til veterinær brug.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til § 25, stk. 2, i den nugældende lov om husdyrsydomme, men ordlyden er ændret således, at der skabes mulighed for at fastsætte regler om indberetning af dyrlægers udlevering og anvendelse af veterinær medicin til et centralt register, som er under etablering.

Bestemmelsen har hidtil været anvendt til at fastsætte regler, som pålægger den enkelte dyrlæge at føre et regnskab over anvendelsen af visse præparater, som denne udleverer eller anvender i sin praksis, jf. f.eks. bekendtgørelse nr. 303 af 11. maj 1995 om lægemidler til veterinær brug og bekendtgørelse nr. 184 af 23. marts 1998 om forbud mod anvendelse af visse hormoner m.v. til dyr og om kontrol i besætninger.

En arbejdsgruppe under Fødevareministeriet undersøger mulighederne for at etablere et register i Lægemiddelstyrelsens regi over anvendelsen af veterinær medicin. For at sikre fuldstændigheden af dette register er det nødvendigt at sikre, at det ikke kun er apo-

tekernes udlevering af medicin, som registreres, men at også den medicin, som udleveres og anvendes af dyrlægerne i forbindelse med deres virke, indberettes. Det forventes, at indberetningerne hovedsageligt vil ske i elektronisk læsbar form, men man forventer også at skabe mulighed for, at indberetning kan ske via et skema.

Til stk. 3

Bestemmelsen er enslydende med § 25, stk. 3, i den nuværende lov om husdyrsydomme, og der er ved lovforslaget ikke tiltænkt nogen ændring i anvendelsen af bestemmelsen.

Kønshormoner, som kan anvendes både som lægemiddel og som middel til at fremme væksten, har igennem en lang årrække kun været tilladt anvendt til sygdomsbehandling og brunstsynkronisering. Fødevareministeriet har reguleret den nærmere anvendelse af stofferne for at forebygge uønskede rester heraf i fødevarerne. Disse regler findes i bekendtgørelse nr. 184 af 23. marts 1998 om forbud mod anvendelse af visse hormoner til dyr og om kontrol i besætninger.

De egentlige væksthormoner, bovint og porcint somatotropin, fremstilles nu syntetisk, hvilket muliggør produktion i betydelige mængder. Disse væksthormoner tænkes ikke anvendt med henblik på behandling af sygdomme, og det skønnes derfor ikke hensigtsmæssigt at regulere deres anvendelse over lægemiddellovgivningen.

Anvendelsen som vækstfremmende middel vil næppe give anledning til betænkelighed i relation til menneskers sundhed, men den kan frembyde andre problemer, f.eks. af avlsteknisk og markedspolitisk art, og anvendelsen kan øge risikoen for produktionsbetingede sygdomme.

Lignende problemstillinger vil kunne opstå i forbindelse med fremkomst og anvendelse af andre stoffer med tilsvarende anvendelsesområder. Fødevareministeren har derfor adgang til at fastsætte regler om indførsel, markedsføring, kvalitet og anvendelse af sådanne stoffer, som regulerer husdyrs ydelse, tilvækst eller reproduktion. Hjemmelen er anvendt i bekendtgørelse nr. 303 af 11. maj 1995 om lægemidler til veterinær brug til at fastsætte et generelt forbud mod brug til husdyr af stoffer med hormonel eller hormonlignende effekt til vækst- eller ydelsesfremmende formål.

Det vil, bortset fra anvendelse i forskningsøjemed, være en forudsætning for at tillade sådanne stoffer anvendt, at de ikke frembyder sundhedsmæssig risiko for mennesker eller dyr.

I henhold til EU-regler er oksens væksthormon, BST, forbudt anvendt til malkekøer foreløbigt indtil den 31. december 1999, undtagen til forsøgsformål.

Til stk. 4

Bestemmelsen er enslydende med § 25, stk. 3, i den nuværende lov om husdyr sygdomme, og der er ved lovforslaget ikke tiltænkt nogen ændring i anvendelsen af bestemmelsen.

Desinfektionsmidler og lignende stoffer, der anvendes til rensning og desinfektion af husdyr eller husdyrs miljø, skal godkendes i henhold til lov om kemiske stoffer og produkter, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996, som senest ændret ved lov nr. 431 af 10. juni 1997. Nærværende bestemmelse giver fødevareministeren en mulighed for ud fra husdyrproduktionsmæssige hensyn at fastsætte særlige regler for anvendelsen af sådanne stoffer, f.eks. produkter til patte- og yverdesinfektion eller produkter til desinfektion i dambrug.

I tilfælde af sygdomsudbrud tager Veterinær- og Fødevaredirektoratet stilling til, hvilke af de af miljømyndighederne godkendte desinfektionsmidler, der skal anvendes i det konkrete tilfælde.

Til § 33

Bestemmelsen er enslydende med § 26 i den nuværende lov om husdyr sygdomme, og der er ved lovforslaget ikke tiltænkt nogen ændring i anvendelsen af bestemmelsen.

Spredning af visse husdyrsygdomsfremkaldende smitstoffer kan have store eksportmæssige konsekvenser, hvorfor fødevareministeren har bemyndigelse til at fastsætte regler for arbejdet med sådanne stoffer.

Bestemmelsen skal sammenholdes med lov om lægemidler, hvorefter kliniske afprøvninger af lægemidler skal anmeldes til Sundhedsstyrelsen, der kan stille vilkår eller kræve undersøgelsen standset eller ændret.

Bestemmelsen gør det også muligt at fastsætte regler om anvendelse af humanpatogent materiale i forskning m.v., der involverer dyr.

Til § 34

Bestemmelsen er enslydende med § 27 i den nuværende lov om husdyr sygdomme, og der er ved lovforslaget ikke tiltænkt nogen ændring i anvendelsen af bestemmelsen.

Den nyere bioteknologi, herunder især genteknologien, indebærer nye muligheder for mere målrettet at gribe ind i organismers arveanlæg. Det er således nu bl.a. muligt at overføre gener med kendt funktion fra

planter, dyr og mikroorganismer til celler af samme eller anden art. En væsentlig del af forskningen på området tager sigte på anvendelse inden for jordbruget, og resultaterne af denne forskning forventes på lidt længere sigt at få stor betydning for jordbrugsproduktionen.

Inden for husdyrbruget forventes resultaterne af anvendt genteknologi inden for nærmeste år at få betydning på det veterinærmedicinske område. Således forventes såvel produktionen som anvendelsen af vacciner at ville kunne ske uden samtidig risiko for smittespredning, ligesom vaccineproduktionen vil kunne billiggøres. Endvidere vil gensplejsningsteknikken muliggøre fremstilling af hjælpemidler, der kan lette diagnosticering og forebyggelse af husdyr sygdomme. Andre hjælpemidler, såsom vitaminer, enzymer, vom-bakterier m.v., forventes også at kunne blive fremstillet ved hjælp af gensplejsede mikroorganismer.

Husdyravl ved direkte anvendelse af gensplejsning er yderst kompliceret. Det forventes på langt sigt at blive muligt at forbedre specifikke egenskaber såsom frugtbarhed, tilvækst, kødfylde, foderudnyttelse og sygdomsresistens.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at give mulighed for at fastsætte regler om, at alle genteknologisk fremstillede husdyr skal vurderes ud fra de hensyn, som loven skal varetage, før dyrene kan udsættes, anvendes, importeres eller eksporteres. Det samme gælder husdyr, der har fået tilført genteknologisk fremstillede organismer. Det er forudsat, at der kan blive tale om en anmeldelses- og godkendelsesordning. Det forudses, at der i sagerne på området vil blive tale om en afgørelse fra sag til sag og en helt individuel behandling.

Den foreslåede bestemmelse må ses på baggrund af, at det ikke på forhånd kan afvises, at der kan være uønskede virkninger af husdyrsundhedsmæssig art forbundet med anvendelsen af genteknologi på husdyrområdet. Sigtet er således at kunne etablere indseende med alle genteknologisk frembragte husdyr med henblik på at bevare det sundhedsmæssigt høje stade for husdyrproduktionen her i landet.

I henhold til § 6 i lov nr. 256 af 6. juni 1991 om miljø- og genteknologi, som ændret ved lov nr. 921 af 25. november 1992, er udsætning af husdyr som udgangspunkt ikke tilladt. Miljøministeren kan dog i særlige tilfælde meddele godkendelse hertil. Efter den foreslåede bestemmelse vil der derfor alene kunne ske godkendelse/anmeldelse af udsætning af husdyr i de tilfælde, hvor miljøministeren meddeler godkendelse til udsætning.

Kapitel 11

Betaling, erstatning m.v.

Til § 35

Bestemmelsen er en sammenskrivning af §§ 28, 28a og 28b i lov om husdyrsygdomme og § 9 i lov om zoonoser. Bestemmelsen bygger på princippet om fuld dækning af omkostningerne gennem opkrævning af betaling. Foranstaltningerne gennemføres i et vist omfang i et samarbejde mellem producenter og virksomheder og staten, og samarbejdet omfatter også en fordeling af udgifterne mellem staten og erhvervet.

Til stk. 1

Denne bestemmelse omfatter adgangen til at fordele udgifterne til sygdomsbekæmpelse mellem det offentlige, landmændene og disses foreninger og organisationer efter den samfundsmæssige betydning af den pågældende sygdom. Begrundelsen for, at det offentlige i et vist omfang bør medvirke ved finansieringen af sygdomsbekæmpelse inden for husdyrsektoren, er dels den samfundsmæssige interesse i at bevare en sund husdyrbestand som leverandør af sunde fødevarer, dels husdyrsektorens centrale betydning i en eksportmæssig sammenhæng og dermed for den samlede samfundsökonomi. Endvidere gælder, at visse sygdomme, f.eks. rabies, vil kunne overføres til mennesker, hvorfor de allerede af denne grund bør bekæmpes.

I bilag 2 til lovforslaget er der foretaget en opdeling af husdyrsygdommene i overensstemmelse med de nævnte synspunkter og på baggrund af den aktuelle situation med hensyn til sygdomsbekæmpelse og eksport.

Gruppe I i bilag 2 repræsenterer således sygdomme, der ud fra de nu gældende forudsætninger betragtes som meget alvorlige. Der er således tale om sygdomme, der medfører høj smitterisiko og stor dødelighed, og hvis forekomst udelukker eksport af en række landbrugsvarer til betydningsfulde markeder.

Gruppe II i bilag 2 repræsenterer sygdomme, hvis forekomst ud fra de nu gældende forudsætninger har mere begrænsede eksportmæssige konsekvenser, idet de i reglen kun influerer på handelen med avlsdyr og på produktionsforholdene i den enkelte besætning.

Herudover resterer de sygdomme, der ikke nævnes under gruppe I og II, dvs. sygdomme, der ikke skønnes at være nogen væsentlig samfundsmæssig interesse i at bekæmpe.

Med hensyn til undersøgelser ved mistanke om forekomsten af en af de i gruppe I i bilag 2 til loven

nævnte sygdomme forudsættes, at det offentlige dækker udgiften til såvel prøveudtagning som det pågældende statslige laboratoriums diagnosticering af prøven.

For bekæmpelsesforanstaltninger gælder, at den offentlige deltagelse i sygdomsbekæmpelsen og de nævnte sygdommes alvorlige karakter, betyder, at udgifterne forudsættes båret af det offentlige. De foranstaltninger, der i denne forbindelse påbydes, f.eks. destruktion, nedslagning, afspærring osv., vil ofte være af en karakter, der går ud over, hvad der er i den enkelte besætningsejers interesse for at bekæmpe sygdommen. Vedrørende erstatninger, se bemærkningerne til § 36.

Med hensyn til de i gruppe II i bilag 2 til loven nævnte sygdomme, f.eks. IBR og leukose, forudsættes det offentlige som led i den almindelige sygdomsovervågning at afholde udgifterne ved de statslige laboratoriers diagnosticering af prøver, udtaget ved konkret mistanke om sygdom i en besætning.

Disse principper er udmøntet i bekendtgørelse nr. 239 af 12. april 1991 om udgifter og erstatning ved bekæmpelse og forebyggelse af husdyrsygdomme.

Ud over undersøgelser i forbindelse med konkret mistanke om sygdom gennemføres der løbende en overvågning af forekomsten af en række af de i gruppe II i bilag 2 nævnte sygdomme, f.eks. IBR, leukose og Aujeszky's sygdom. For så vidt angår sådanne overvågningsprogrammer forudsættes det offentlige kun at afholde udgifter til diagnosticering af prøver, når dette som et led i den almindelige zoosanitære overvågning er aftalt i forbindelse med gennemførelsen af et bekæmpelsesprogram.

Udgifter i øvrigt i forbindelse med konstatering og bekæmpelse af de i gruppe II i bilag 2 nævnte sygdomme forudsættes at være det offentlige uvedkommende.

Udgifter i forbindelse med konstatering og bekæmpelse af andre husdyrsygdomme forudsættes ligeledes at være det offentlige uvedkommende.

Bekæmpelse af de uden for gruppe I nævnte sygdomme vil f.eks. kunne tænkes finansieret ved tilskud fra fonde, oprettet af erhvervets organisationer.

Af andre foranstaltninger, der kan komme på tale i henhold til loven, kan f.eks. nævnes dyrlægeundersøgelser og -tilsyn, udstedelse af attester, mærkning samt indsyning af dyr til dyrskuer o.lign. Udgifterne ved sådanne foranstaltninger, der foretages som led i den generelle sygdomsforebyggelse, forudsættes normalt at påhvile besætningsejeren.

Til stk. 2 og 3

Disse bestemmelser er udtryk for princippet om brugerbetaling, hvorefter udgifterne ved kontrollen afholdes af de kontrollerede.

Til stk. 2

Princippet er, at de af det offentlige faktisk afholdte udgifter skal dækkes. Opkrævningen af brugerbetalingen må ikke overstige de afholdte udgifter. Opkrævning af betaling til dækning af veterinærkontrollen ved indførsel fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, sker med baggrund i Rådets direktiv 96/43/EF af 26. juni 1996 om ændring og kodifikation af direktiv 85/73/EØF med henblik på finansiering af veterinærundersøgelse og -kontrol af levende dyr og visse animalske produkter og om ændring af direktiv 90/675/EØF og 91/496/EØF.

Til stk. 3

Denne bestemmelse omhandler betaling for mere enkeltstående ydelser, som f.eks. undersøgelser og enkeltexpeditioner (visse certifikatudstedelser). Bestemmelsen er samtidig forudsætningen for den brugerbetaling, som bliver opkrævet for omsætningsdokumenter og registrering af kvæg i CHR i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 820/97 af 21. april 1997 om indførelse af en ordning for identifikation af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter.

Til stk. 4

Bestemmelsen indeholder hjemmel til at fravige brugerbetalingsprincippet i forbindelse med laboratoriemæssige undersøgelser af hensyn til det veterinære beredskab. Fravigelsen tilsigter at sikre indsendelse af prøver til undersøgelse i et omfang, der gør det muligt at få et indblik i sundhedstilstanden blandt landets husdyrbesætninger m.v.

Til stk. 5

Som et almindeligt led i brugerbetalingsprincippet fastsættes der her bestemmelser om morarenter og om gebyr for erindringsskrivelser ved for sen betaling. Morarenterne udgør 1,3 pct. månedligt for hver påbegyndt måned, og gebyret for erindringsskrivelser udgør 200 kr., som reguleres i henhold til § 3 i lov om en satsreguleringsprocent.

Til stk. 6

Bestemmelsen svarer til gældende bestemmelser i lov om husdyr sygdomme (§ 28 b) og lov om zoonoser (§ 9, stk. 4).

Til § 36

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 29 i lov om husdyr sygdomme og § 8 i lov om zoonoser om udbetaling af erstatning ved nedslagning i forbindelse med bekæmpelse af sygdomme og foreslår, at der af statskassen ydes erstatning for værdien af dyr, foder og produkter m.v. til ejeren af dyrene, foderet og produkterne.

Bestemmelsen viderefører for så vidt angår erstatning ved nedslagning et meget gammelt princip. Adgangen til at yde hel eller delvis erstatning for driftstab indførtes med lov om husdyr sygdomme i 1988. Samtidig indførtes hjemmel til at maksimere de udbetalte erstatninger. Denne maksimeringsadgang agtes ikke anvendt i forbindelse med nedslagning af en besætning, der efterfølgende konstateres udelukkende at have bestået af ikke-smittede dyr. Maksimeringsadgangen er ikke udnyttet.

Ifølge gældende lovs erstatningsregler skal der ske en taksation af dyr, der skal slås ned. Der betales erstatning for dyrets værdi, idet der herved forstås dyrets værdi uden hensyn til den sygdom, der begrunder nedslagningen.

Baggrunden for de gældende regler har været, at det er af afgørende betydning at kunne foretage en hurtig og effektiv sygdomsbekæmpelse, herunder nedslagning af såvel syge dyr som dyr, der blot kunne mistænkes for at være smittede. Herunder har man ment det nødvendigt at sikre den fornødne motivation hos de berørte landmænd til at medvirke positivt både ved diagnosticering og bekæmpelse af alvorlige sygdomme gennem regler, der i høj grad holder dem skadeløse for udgifter forbundet med sygdomskonstatering og -bekæmpelse. I denne forbindelse må det fremhæves, at der, som nævnt i bemærkningerne til § 35, i bekæmpelsesfasen ofte gennemføres foranstaltninger, der går ud over, hvad der er i den enkelte besætnings ejers interesse for at bekæmpe sygdommen. De nævnte synspunkter må stadig tillægges stor vægt.

Særligt for bekæmpelse af zoonoser, som f.eks. salmonella, gælder det imidlertid, at det vil kunne være meget bekosteligt eller praktisk vanskeligt eller umuligt at gennemføre en traditionel nedslagning med efterfølgende destruktion. Der kan derfor blive tale om at lade dyrene aflive på et slagteri. Dette er særligt aktuelt for fjerkræflokke. Der er tale om en påbudt slagting, hvor det offentlige erhverver dyrene og lader dem aflive og slagtemæssigt behandle på et fjerkræslagteri. I disse tilfælde udbetales sædvanlig erstatning til ejeren.

Den foreslåede bestemmelse giver tillige mulighed for at udbetale driftstabserstatning til ejere af akvakul-

turbrug, uden at der samtidig sker en nedslagning af dyrene, jf. det under de almindelige bemærkninger anførte.

Udgifter i forbindelse med nedslagning eller påbudt aflivning m.v. afholdes over bevillingen på finanslovskontoen § 24.32.14.10 Erstatning ved nedslagning og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger, LB 381 1993 og L 1106 1994. Dog afholdes udgifter vedrørende salmonellahandlingsplanen for fjerkræ på finanslovskontoen § 24.32.12.30 Erstatning m.v., bekæmpelse af salmonella i fjerkræ. Af bevillingerne afholdes som hidtil ud over udgifter til selve erstatningen for dyr og produkter m.v. også udgifter, som er direkte afledt af nedslagningssituationen. Herunder falder udgifter til taksation, til eventuel skytte, til vognmand, til destruktion samt i de tilfælde, hvor fjernelsen af dyrene fra ejendommen sker ved påbudt slagting, tillige en i forbindelse hermed stående behandling, som i almindelighed vil være en varmebehandling.

Kapitel 12

Kontrol, afgivelse af oplysninger, klage m.v.

Til § 37

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 33 a i lov om husdyrsygdomme og § 10 i lov om zoonoser.

Til stk. 1 og 2

Bestemmelsen giver adgang til at fastsætte regler om kontrol med lovens overholdelse, herunder kontrol med de oplysninger, der er nødvendige for opkrævning af afgifter. Bestemmelsen giver fødevarerministeren hjemmel til at fastsætte regler om bl.a. tilsyn og kontrol med overholdelsen af regler fastsat i loven eller i medfør heraf, f.eks. bekendtgørelse nr. 78 af 30. januar 1997 om ornitose og bekendtgørelse nr. 612 af 17. juli 1995 om bortskaffelse og forarbejdning af animalsk affald og om fremstilling af dyrefoder med animalsk indhold (med senere ændringer) samt tilsyns- og kontrolplaner af tilsvarende art, som er omhandlet i direktiv 92/117/EØF om beskyttelsesforanstaltninger overfor specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger (zoonosedirektivet) jf. bekendtgørelse nr. 309 af 2. juni 1998 om overvågning af Salmonella i slagtesvin og i fersk kød af kvæg og svin, om undersøgelser for Salmonella i svine- og kvægbesætninger og om fund af multiresistente Salmonella Typhimurium DT 104 hos kvæg og svin.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver hjemmel til at gennemføre regnskabsmæssig og anden kontrol, der måtte være nødvendig i forbindelse med opkrævningen af de nævnte afgifter.

Til § 38

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 32 i lov om husdyrsygdomme og § 11 i lov om zoonoser om afgivelse af oplysninger til tilsynsmyndigheden. Bestemmelsen sigter mod at sikre, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan skaffe sig sådanne oplysninger, som er nødvendige for at administrere loven.

Til § 39

Bestemmelsen svarer til § 33 i lov om husdyrsygdomme og sigter mod at sikre, at fødevarerministeriet kan skaffe sig sådanne oplysninger om besætningsart, antal og placering som er nødvendige for at administrere de pågældende lovområder. Bestemmelsen svarer til de bestemmelser, der er eller har været gældende i forbindelse med bekæmpelse af husdyrsygdomme som f.eks. leukose og tuberkulose eller i forbindelse med godkendelse af rugerier samt med lovgivningen om burhøns og hjortehold.

Til § 40

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til § 31 i lov om husdyrsygdomme og § 12 i lov om zoonoser, idet bestemmelsen dog er præciseret i forhold til tidligere. Se også § 65 i lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. Bestemmelsen genfindes i en lang række love, i henhold til hvilke offentlige myndigheder har en kontrolfunktion.

Varetagelse af administrationen af loven forudsætter undertiden adgang til ejendomme og virksomheder. For at kunne udføre en effektiv kontrol med overholdelsen af lovens bestemmelser eller bestemmelser fastsat med hjemmel i loven må myndighederne kunne gennemføre uanmeldte tilsyn og derfor have adgang til lokaliteter, hvor dyr befinder sig, og hvor der opbevares produkter fra dyr samt genstande, som anvendes ved pasning af dyr, såsom foder, strøelse m.v., som kan indebære risiko for spredning af smitstoffer samt veterinærmedicin. Da bekæmpelse og forebyggelse af husdyrsygdomme også sker i den enkelte ejers interesse, vil det normalt ikke volde vanskeligheder at få adgang til de pågældende lokaliteter.

Det kan dog ikke udelukkes, at der, for at øjemedet ikke forspildes, kan være behov for umiddelbart at skaffe sig adgang til privat ejendom mod ejerens øn-

ske, f.eks. i forbindelse med bekæmpelse af sygdomsudbrud, der truer ikke blot ejerens husdyrbesætning, men også andres husdyrbesætninger i området. I sådanne tilfælde vil tilsynet praktisk taget altid blive udført af kredsdyrlægen. Såfremt ejeren ønsker det, og øjemedet ikke forspildes, vil der i almindelighed blive givet ejerens egen dyrlæge lejlighed til at være til stede.

Fødevarerministeriet har i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget nøje vurderet nødvendigheden af at opretholde de allerede gældende kontrolbeføjelser. Det er i den forbindelse fundet nødvendigt fortsat at have mulighed for gennemføre uanmeldt kontrol på offentlige og private ejendomme og lokaliteter for at kunne gennemføre en effektiv kontrol med overholdelsen af loven og de i medfør heraf fastsatte forskrifter, således at en effektiv sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse kan sikres. Fødevarerministeriet har desuden nøje overvejet om det er muligt at indskrænke bestemmelsens anvendelsesområde til alene at omfatte forretningslokaliteter. For visse virksomheder, herunder landbrugsbedrifter, er det imidlertid karakteristisk, at den erhvervsmæssige del er nært forbundet med driftslederens private forhold. Den erhvervsmæssige side og den private side udgør meget ofte en helhed. Det er derfor en forudsætning for at kunne udføre en effektiv kontrol også at have adgang til private lokaliteter.

Det skal bemærkes, at den adgang, kontrolmyndigheden har til mod behørig legitimation og uden retskendelse at foretage kontrol med overholdelse af loven og de i medfør heraf fastsatte forskrifter, forudsætter, at der ikke konkret vurderes, at der foreligger overtrædelse af lovgivningen om sygdomme og infektioner hos dyr. Foreligger sådan mistanke, fremsendes sagen til politiet, som kan foretage videre undersøgelser og efterforskningskridt.

Til § 41

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 30 i lov om husdyrsygdomme og § 13 i lov om zoonoser.

Til stk. 1 og 2

En væsentlig del af administrationen af veterinær- og fødevarerlovgivningen varetages i dag af Veterinær- og Fødevarerdirektoratet med tilhørende institutioner, der også vil varetage den væsentligste del af administrationen af denne lov. Bestemmelsen giver mulighed for at fastsætte regler om adgang til at klage over disse institutioners afgørelser, og om begrænsning af klageadgangen.

En væsentlig del af administrationen vil blive henlagt til de statslige fødevarerkontrolregioner, som etableres i henhold til fødevarerloven.

Udover sammenskrivningen er der i stk. 1 og 2 udtrykkeligt givet hjemmel til at fastsætte regler om, at den myndighed, som har truffet afgørelse i første instans, gives mulighed for at genvurdere afgørelsen efter indgivelsen af en klage. Myndigheden kan evt. få adgang til at træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klager hel eller delvis medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen.

Formuleringen giver som i de eksisterende bestemmelser mulighed for helt eller delvist at afskære klageadgangen. Hvis adgangen ikke afskæres, kan indsendelsen og behandlingen af klager reguleres. Der vil eksempelvis kunne fastsættes en frist for udnyttelse af rekursmuligheden, krav til klagens form og indhold eller regler om klagens indsendelse.

Til stk. 3

Denne bestemmelse svarer til § 30, stk. 3, i lov om husdyrsygdomme og § 13, stk. 3, i lov om zoonoser og åbner mulighed for at fortsætte erhvervets medvirken ved bekæmpelse af sygdomme. Mastitisbekæmpelsen varetages således af Mejeriforeningen. Ligeledes bistår Landbrugets Rådgivningscenter med at føre CHR.

En effektiv forebyggelse af zoonoser og begrænsning af deres udbredelse forudsætter erhvervets aktive medvirken. Bestemmelsen åbner mulighed for, at denne medvirken kan ske ved aktiv gennemførelse af foranstaltninger efter loven, f.eks. rådgivning gennem rådgivningstjenester.

Klageadgangen kan ikke afskæres i relation til afgørelser truffet af private institutioner.

Til § 42

Bestemmelsen svarer til § 34 i lov om husdyrsygdomme og § 14 i lov om zoonoser. Som led i den fælles landbrugspolitik, herunder fjernelse af handelshindringer, gennemføres en løbende harmonisering af veterinærlovgivningen. Bestemmelsen bemyndiger ministeren til at udstede de regler, der er nødvendige for at gennemføre de af EU vedtagne beslutninger, direktiver og forordninger.

Kapitel 13

Straf, ikrafttræden m.m.

Til § 43

Bestemmelsen er en sammenskrivning af § 35 i lov om husdyrsygdomme og § 15 i lov om zoonoser.

Strafferammen er bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Derudover er det i stk. 3 præciseret, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af EU-forskrifter inden for lovens område.

Til § 44

I bestemmelsen fastslås, at ransagning i sager om overtrædelser sker efter retsplejelovens regler om ransagning i sager, som kan medføre frihedsstraf.

Til § 45

Bestemmelsen er ny og vedrører administrativ vedtagelse af bøder. Tilsvarende hjemmel findes i bl.a. lov nr. 342 af 14. maj 1992 om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. (mælkeproduktloven), lov nr. 290 af 29. april 1992 om æg og ægprodukter, lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 15. maj 1996, og lov om gødning og jordforbedringsmidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 853 af 25. september 1996.

Det administrative bødeforlæg vil alene kunne anvendes i overtrædelsessager, hvor sagen er klar såvel med hensyn til overtrædelsens indhold som med hensyn til de retsregler, der er overtrådt, ligesom bødestørrelsen skal være i overensstemmelse med faste retningslinjer. Det er ligeledes som anført i bestemmelsen en forudsætning, at den pågældende erklærer sig skyldig i overtrædelsen og enig i, at sagen kan afgøres med et bødeforlæg.

Muligheden for at udstede administrativt bødeforlæg agtes alene anvendt i klart afgrænsede sagsgrupper. Bestemmelsen tænkes således også anvendt i sager med relation til indberetninger til CHR, f.eks. undladelse af at anmelde en nyetableret besætning til registrering i CHR, ligesom den også vil kunne anvendes i eventuelle øvrige enkle og overskuelige overtrædelsessager inden for lovens område. I sådanne og lignende tilfælde skønnes det forsvarligt, at ministeren bemyndiges til at forelægge bøder administrativt.

Udformningen af og proceduren ved anvendelse af administrative bødeforelæg agtes nærmere fastlagt i en instruks.

Henvisningen til retsplejelovens § 752 vedrører retsplejelovens regler om afhøring af en sigtet. De retssikkerhedsgarantier, der er indeholdt i disse regler, gælder ved henvisningen også i sager, der efter denne lov kan afgøres med administrativt bødeforlæg.

Bødeforlæg vil ofte blive opfattet som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform end en indenretlig afgørelse, som involverer såvel politi som retsvæsen, og det findes derfor hensigtsmæssigt, at borgeren i relativt ukomplicerede sager kan vælge mellem de to muligheder.

Til § 46

Til stk. 1

Som det fremgår af det under almindelige bemærkninger anførte, skønnes forslaget vedrørende bekæmpelse af sygdomme at skulle notificeres efter EU's regler om statsstøtte. Det foreslås derfor, at det overlades til fødevareministeren at fastsætte tidspunktet for lovens gradvise ikrafttræden.

Til stk. 2

Bestemmelsen omhandler ophævelse af de gældende love om husdyrsygdomme og zoonoser.

Til stk. 3

Det foreslås, at de regler, der er udstedt i medfør af lov om husdyrsygdomme og lov om zoonoser, der foreslås ophævet, forbliver i kraft indtil de afløses af bestemmelser udstedt i medfør af denne lov. Det samme gælder regler udstedt i medfør af § 1 og § 3, stk. 1, 2 og 4, i lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 2. februar 1988 (f.eks. bekendtgørelse nr. 78 af 16. februar 1987 om pelsdyrhold samt indførsel og transit af pelsdyr), eller lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos ferskvandsfisk, jf. lovbekendtgørelse nr. 903 af 15. december 1987 (f.eks. bekendtgørelse nr. 508 af 2. oktober 1984 om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos ferskvandsfisk). Disse bestemmelser er overført til lov om husdyrsygdomme ved lov nr. 189 af 23. marts 1992 henholdsvis lov nr. 1066 af 23. december 1992, begge om ændring af lov om husdyrsygdomme.

Til § 47

Der henvises til bemærkningerne til §§ 23-24.

Til § 48

Forslaget gælder ikke for Grønland og Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bilag A

I dette bilag er optaget teksten til den eksisterende lov om husdyrsygdomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 7. juni 1993

Bekendtgørelse af lov om husdyrsygdomme

Herved bekendtgøres lov nr. 814 af 21. december 1988 med de ændringer der følger af lov nr. 189 af 23. marts 1992 og lov nr. 1066 af 23. december 1992.

Kapitel 1

Formål og område

§ 1. Lovens formål er at sikre sundhedstilstanden blandt husdyr, herunder akvakulturdyr, ved at iværksætte foranstaltninger til forebyggelse, overvågning og bekæmpelse af husdyrsygdomme.

§ 2. Loven omfatter alle husdyrsygdomme, herunder de sygdomme, der er optaget i lovens bilag 1 og 2.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan foretage ændringer i bilagene.¹⁾

§ 3. Loven omfatter både dyr, der befinder sig i menneskelig varetægt, og vildtlevende dyr.

Kapitel 2

Konstatering og anmeldelse

§ 4. Den, som i sin varetægt har dyr, som er eller kan mistænkes for at være angrebet af en af de sygdomme, der er nævnt i lovens bilag 1, skal tilkalde en dyrlæge.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om, at dyrlæge skal tilkaldes, såfremt visse nærmere angivne symptomer forekommer hos dyr.

§ 5. Når en dyrlæge tilkaldes i henhold til § 4, skal dyrlægen søge mistanken om sygdommen be- eller afkræftet samt søge sygdommens art konstateret.

Stk. 2. Hvis en dyrlæge efter undersøgelser foretaget i henhold til stk. 1 eller i øvrigt i forbindelse med sit arbejde får mistanke om, at der foreligger en sygdom, som er omfattet af gruppe A i bilag 1, skal dyrlægen straks underrette den myndighed, der udpeges i medfør af § 6.

Stk. 3. Hvis en dyrlæge efter undersøgelser foretaget i henhold til stk. 1 eller i øvrigt i forbindelse med sit arbejde får mistanke om, at der foreligger en sygdom, som er omfattet af gruppe B i bilag 1, skal dyrlægen foretage undersøgelser og indberetning og herunder i fornødent omfang udtage prøver efter regler fastsat i medfør af § 6.

§ 6. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke foranstaltninger der skal træffes ved mistanke om eller forekomst af sygdomme, der er omfattet af bilag 1, herunder undersøgelser, aflivning i undersøgelsesøjemed, udtagning og indsendelse af prøver, laboratorieundersøgelser og indberetning.

Kapitel 3

Bekæmpelsesforanstaltninger

§ 7. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om eller påbyde iværksat foranstaltninger for at udrydde eller hindre eller begrænse udbredelse af de i bilag 2 nævnte sygdomme samt for at imødegå risiko for udbredelse af disse sygdomme.

Stk. 2. Foranstaltninger i henhold til stk. 1 kan omfatte:

- 1) For dyr:
 - a) undersøgelse, herunder prøveudtagning med henblik på diagnosticering,
 - b) behandling,
 - c) vaccination,
 - d) mærkning,
 - e) isolation,
 - f) tilsyn,
 - g) nedslagning og
 - h) destruktion.

- 2) For animalske produkter, foder, gødning og materiale, som kan være inficeret eller kontamineret:
 - a) undersøgelse for smitstoffer,
 - b) pasteurisering,
 - c) sterilisering,
 - d) desinfektion,
 - e) destruktion og
 - f) tilintetgørelse.
- 3) For bygninger, anlæg, maskiner og transportmidler:
 - a) rensning og
 - b) desinfektion.
- 4) For anlæg, ejendomme eller områder:
 - a) tilsyn og
 - b) afspærring
 - c) stop for tilledning og afledning af vand.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan endvidere forbyde eller begrænse enhver flytning af dyr, animalske produkter, foder og foderstoffer, strøelse og andet materiale, som indebærer risiko for udbredelse af sygdom samt forbyde eller begrænse afholdelse af markeder, auktioner, dyrskuer samt enhver anden samling af dyr.

Kapitel 4

Forebyggende foranstaltninger

§ 8. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om eller forbyde dyrehold på steder, der frembyder særlig sundhedsmæssig risiko for husdyr.

§ 8 a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om etablering og drift af dambrug, havbrug og andre akvakulturanlæg samt for virksomheder, hvor akvakulturprodukter renses eller opskæres. I reglerne kan stilles krav om registrering af brug, anlæg og virksomheder.

§ 9. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om sygdomsforebyggende foranstaltninger for steder, hvor dyr holdes eller bringes sammen, samt for behandling, opbevaring og transport m.v. af animalske produkter og gødning m.v.

§ 10. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om overvågning af sundhedstilstanden samt om forebyggelse og afhjælpning af sundhedsmæssige problemer blandt husdyr.

Stk. 2. I regler, der fastsættes i medfør af stk. 1, kan der fastsættes bestemmelser om vaccination og andre forebyggende foranstaltninger. Endvidere kan der fastsættes regler om indsamling og indberetning af data til belysning af

besætningers sundhedsmæssige tilstand, om mærkning af dyr og om udtagning af prøver fra dyr og produkter fra disse til undersøgelse for sygdomme eller sygelige tilstande.

§ 10 a. Landbrugsministeren kan oprette et offentligt, centralt husdyrbrugsregister (CHR) og fastsætte regler om pligten til at afgive oplysninger til registeret. Enhver har adgang til at få meddelt oplysninger fra registeret.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om registerets oprettelse, drift, vedligeholdelse og begrænsninger i adgangen til at få oplysninger fra registeret.

§ 11. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om indretning og drift af og dyrlægetilsyn med dyrehaver, zoologiske haver, dyrehandeler og lignende steder med dyrehold samt om betaling for tilsynet.

§ 12. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om eller påbyde foranstaltninger, der tager sigte på at forebygge eller hindre, at sygdomme overføres mellem dyr og mennesker.

Kapitel 5

Omsætning m.v. af dyr

§ 13. Ejere af husdyrbesætninger skal registrere afgang fra henholdsvis tilgang til besætninger af dyr. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 14. Klovbærende dyr, som flyttes, omsættes, herunder føres til slagtning, eller tilføres samlinger af dyr, skal være mærket eller ledsaget af dokumentation, således at dyrenes oprindelse og identitet kan fastslås og sundhedstilstanden kan vurderes. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler herom. Reglerne kan indeholde krav om, at en bestemt form for mærkning eller dokumentation skal anvendes.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om, at andre dyr end klovbærende dyr skal være omfattet af stk. 1.

§ 15. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om smittebeskyttende foranstaltninger for steder, hvor dyr bringes sammen, og for transport af dyr.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser om sundhedsmæssige krav til dyr, der overføres til områder med særlig sygdoms-

mæssig status, samt om vilkår i forbindelse med overførslen.

§ 16. Etablering af permanente markedspladser, auktionslokaler eller samlestadler for dyr skal godkendes af landbrugsministeren. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne for godkendelse samt om, hvilke dyrearter der kan tilføres, om indretning, drift og dyrlægetilsyn m.v. samt om betaling for tilsynet.

Stk. 2. Markeder, dyrskuer og auktioner, som afholdes højst 4 gange årligt, og hvortil der føres dyr, skal forinden afholdelsen anmeldes til Landbrugsministeriet. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler om anmeldeordningen, herunder om, hvor lang tid forud for afholdelsen anmeldelse skal ske, samt om, hvilke dyrearter der kan tilføres, og om indretning, drift og dyrlægetilsyn m.v. samt om betaling for tilsynet.

§ 17. Personer, selskaber og foreninger m.v., der erhvervsmæssigt omsætter klovbærende dyr, skal foretage anmeldelse herom efter regler fastsat af landbrugsministeren.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om, at de i stk. 1 nævnte personer og selskaber m.v. skal registrere køb og salg af klovbærende dyr.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om, at personer, selskaber og foreninger m.v., der omsætter andre dyr end klovbærende eller ikke-erhvervsmæssigt omsætter klovbærende dyr, skal foretage anmeldelse herom og registrere køb og salg af dyr.

Kapitel 5 a

Ind- og udførsel af levende dyr m.v.

§ 17a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af levende dyr, dele eller produkter af animalsk oprindelse, sæd, æg, embryoner af dyr samt gødning, hør, halm og andre produkter og genstande, hvormed sygdomme kan spredes.

Kapitel 6

Sædoverføring og ægtransplantation

§ 18. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om sundhedsmæssige krav til husdyr, hvis sæd, æg eller embryoner kunstigt overføres, samt til sæd, æg eller embryoner, der er bestemt til kunstig sædoverføring eller ægtransplantation.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser om mærkning af husdyr, der anvendes til sædudtagning, leverer æg eller embryoner, eller hvortil sæd eller embryoner overføres, samt af det derved frembragte afkom.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser om anvendelse af dyr til bedækning.

§ 19. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om, at husdyr og sæd, æg eller embryoner fra husdyr, som skal anvendes til kunstig sædoverføring eller ægtransplantation på andres dyr, kun må holdes henholdsvis opbevares på virksomheder, som er godkendt dertil.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om virksomhedernes indretning og drift, herunder regler om dyrlægetilsyn og betaling herfor og om personalemæssige forhold samt om besøg på virksomhederne.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om opsamling, udtagning, bedømmelse, præparation, identifikation, opbevaring, forsendelse og kunstig overføring af sæd, æg og embryoner samt om virksomhedernes pligt til at føre journaler og foretage indberetning om forhold vedrørende sygdomstilfælde og frugtbarhedskontrol.

§ 20. Kunstig overføring af sæd, æg eller embryoner til husdyr samt udtagning af æg eller embryoner fra husdyr må kun udføres af autoriserede dyrlæger eller af personer, som opfylder de betingelser, som fastsættes af landbrugsministeren.

§ 21. Bestemmelserne i dette kapitel finder også anvendelse på husdyr, der benyttes af en forening, et selskab eller anden sammenslutning til udtagning af sæd eller til overføring af æg eller embryoner til medlemmernes husdyr.

Kapitel 7

Animalsk affald

§ 22. Selvdøde og aflivede dyr, kød- og slagteaffald, som er uegnet eller ikke agtes anvendt til menneskeføde, samt andre animalske affaldsprodukter skal behandles, opbevares, transporteres m.v. på en sådan måde, at smitstof eller andre skadelige stoffer ikke kan spredes. Landbrugsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. Produkter som nævnt i stk. 1 må ikke anvendes som foder til dyr, medmindre landbrugsministeren har meddelt tilladelse hertil.

§ 23. Virksomheder, der indsamler, opbevarer, behandler eller distribuerer dyr og produkter som nævnt i § 22 med henblik på destruktion heraf og ødelæggelse af smitstof eller med henblik på anvendelse som foder til dyr, skal autoriseres af landbrugsministeren, der fastsætter nærmere regler herom. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om opbevaring, transport, behandling, destruktion og anvendelse af disse dyr og produkter, om virksomhedernes indretning og drift og om tilsyn med virksomhederne og betaling herfor samt om pligt til at aftage dyr og produkter til destruktion.

Kapitel 8

Foder

§ 24. Med henblik på at hindre smittespredning eller anden sundhedsmæssig risiko for husdyr kan landbrugsministeren fastsætte regler om behandling, opbevaring og anvendelse af produkter, der anvendes eller agtes anvendt som foder til husdyr, og om udtagning af prøver heraf samt regler om dyrehold i forbindelse med erhvervsmæssig fremstilling af foder.

Kapitel 9

Veterinære lægemidler m.v.

§ 25. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om eller forbyde veterinær anvendelse af vacciner, sera, immunologiske testpræparater, lægemidler og præparater fremstillet af animaliske produkter og andre lægemidler og præparater. I reglerne kan der fastsættes bestemmelser om, at husdyr, der er behandlet med, har indtaget eller optaget de nævnte lægemidler m.v., ikke må fjernes fra besætningen inden en nærmere fastsat frist.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af stk. 1, kan det bestemmes, at dyrlæger skal føre særlige optegnelser over udlevering og anvendelse af veterinære lægemidler som nævnt i stk. 1, og at optegnelserne skal stilles til rådighed for landbrugsministeren.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om indførsel, markedsføring, kvalitet og anvendelse af stoffer, som regulerer husdyrs ydelse, tilvækst eller reproduktion.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af desinfektionsmidler og andre produkter, der tjener til forebyggelse og fjernelse af sygdomsforvoldende forhold i husdyrs omgivelser.

Stk. 5. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af materialer, som kan fremkalde sygdomme, samt om behandling, opbevaring og forhandling af sådant materiale.

§ 26. Landbrugsministeren kan fastsætte regler for anvendelse af materialer, som kan fremkalde sygdomme, i forsknings- og forsøgsøjemed eller med henblik på frembringelse af biologiske præparater.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af materialer, som kan fremkalde sygdomme, samt om behandling, opbevaring og forhandling af sådant materiale.

§ 27. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om udsætning, anvendelse, omsætning, import og eksport af genteknologisk fremstillede husdyr, herunder husdyr modificeret ved hjælp af genteknologisk fremstillede organismer, samt om forudgående anmeldelse eller godkendelse.

Kapitel 10

Betaling, erstatning m.v.

§ 28. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifterne i forbindelse med laboratorieundersøgelser, udtagning af prøver og andre foranstaltninger, der iværksættes i medfør af loven, afholdes af staten.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om priser og avancer for de præparater, der fremstilles og forhandles af statens veterinære institutter, samt om betaling for udførelse af laboratoriemæssige undersøgelser på institutterne. Landbrugsministeren kan herved bestemme, at betalingen for undersøgelserne ikke fuldt ud skal dække udgifterne hertil.

Stk. 3. Udgifterne ved gennemførelsen af veterinærkontrol ved ind- og udførsel af dyr og produkter omfattet af loven skal afholdes af vedkommende importør henholdsvis eksportør, medmindre landbrugsministeren bestemmer andet.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for gennemførelse af andre undersøgelser, ydelser og ekspeditioner inden for lovens område.

Stk. 5. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringsskrivelser samt betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i stk. 2-4 eller § 28 a omhandlede beløb.

§ 28 a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af afgifter til dækning af ve-

terinærkontrollen eller dele heraf i forbindelse med opdræt og omsætning m.v. af akvakulturdyr.

§ 28 b. Der er udpantningsret for de i § 28, stk. 2-5, og § 28 a nævnte beløb.

§ 29. Ved nedslagning af dyr og ved destruktio-
n i henhold til § 7 af foder og af æg, mælk og
lignende animalske produkter, yder statskassen
ejereren en erstatning svarende til dyrenes eller
produkternes værdi, jf. dog stk. 2, samt en erstat-
ning til hel eller delvis dækning af det herved op-
ståede driftstab.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte
nærmere regler om beregning af erstatning i hen-
hold til stk. 1. Reglerne kan indeholde bestem-
melser om maksimering af erstatningen.

Kapitel 11

Forskellige bestemmelser

§ 30. Henlægger landbrugsministeren sine be-
føjelser efter loven til institutioner under Land-
brugsministeriet, kan ministeren fastsætte regler
om adgangen til at klage over disse myndighe-
ders afgørelser, herunder om at disse myndighe-
der har den endelige administrative afgørelse.

Stk. 2. Efter forhandling med den pågældende
minister kan landbrugsministeren fastsætte reg-
ler om andre myndigheders eller institutioners
medvirken ved varetagelse af opgaver efter lo-
ven. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan fastsætte reg-
ler om, at private institutioner medvirker ved va-
retagelse af opgaver efter loven eller efter regler
fastsat i medfør af loven og om klage over disse
institutioners afgørelser.

§ 31. Personer, der er ansat i Landbrugsmini-
steriet og Veterinærdirektoratet, eller som er
særligt bemyndiget hertil, har, i det omfang va-
retagelsen af de i loven omhandlede opgaver
kræver det, til enhver tid mod legitimation uden
retskendelse adgang til offentlige og private
ejendomme og lokaliteter.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand
hertil. Landbrugsministeren kan efter forhand-
ling med justitsministeren fastsætte nærmere
regler herom.

§ 32. Ejere af dyr skal vederlagsfrit stille den
nødvendige bistand til rådighed ved undersøgel-

ser og udtagning af prøver og ved andre foran-
staltninger, der iværksættes i henhold til loven.

§ 33. Det påhviler virksomheder, der modtar
animalske produkter fra landbrugsbedrifter,
efter anmodning at give oplysning om de pågæl-
dende leverandørbesætninger. Oplysningerne
skal omfatte ejerens navn og adresse, identifi-
kation af ejendommen samt besætningens art og
sammensætning.

§ 33 a. Landbrugsministeren kan fastsætte reg-
ler om kontrol med de oplysninger, der er nød-
vendige for opkrævning af afgifter i henhold til
§ 28 a.

Stk. 2. Endvidere kan landbrugsministeren
fastsætte regler om den regnskabsførelse m.v.,
der skal følges af virksomheder i forbindelse
med opkrævningen af afgifterne.

§ 34. Landbrugsministeren kan fastsætte reg-
ler med henblik på opfyldelse af Det Europæiske
Økonomiske Fællesskabs direktiver og beslut-
ninger om forhold, som er omfattet af denne lov.
Landbrugsministeren kan endvidere fastsætte de
bestemmelser, som er nødvendige for anvendel-
sen af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs
forordninger om forhold, som er omfattet af den-
ne lov.

Kapitel 12

Straffebestemmelser

§ 35. Medmindre højere straf er forskyldt efter
den øvrige lovgivning, straffes med bøde den,
der

- 1) undlader at tilkalde dyrlæge efter § 4,
- 2) overtræder § 5, § 13, § 14, § 20 og § 22,
- 3) undlader at efterkomme forbud eller påbud
efter § 7, § 8, § 12 og § 25,
- 4) uden godkendelse eller anmeldelse udøver
virksomhed som omhandlet i § 16 og § 17,
stk. 1,
- 5) uden autorisation udøver virksomhed som
omhandlet i § 23,
- 6) undlader at stille bistand til rådighed efter
§ 32 eller
- 7) undlader at give oplysning efter § 33.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af
loven, kan der fastsættes straf af bøde for over-
trædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

§ 36. For overtrædelser, der begås af aktiesel-
skaber, andelsselskaber, anpartsselskaber eller

lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

§ 37. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 73 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

Kapitel 13

Ikrafttrædelses-, ændrings- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 38. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af landbrugsministeren²⁾.

§ 39. Følgende love ophæves:

- 1) Lov nr. 156 af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene.
- 2) Lov nr. 188 af 1. maj 1923 om tillæg til lov af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene.
- 3) Lov nr. 138 af 18. april 1925 om tillæg til lov af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene.
- 4) Lov nr. 326 af 23. december 1925 om ændring af lov af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene.
- 5) Lov nr. 139 af 1. juli 1927 om ændringer i og tillæg til lov af 14. april 1920 om smitsomme sygdomme hos husdyrene.
- 6) Lov nr. 175 af 5. juni 1959 om tillæg til lov om smitsomme sygdomme hos husdyrene.
- 7) Lov nr. 424 af 30. juni 1922 om anvendelse af selvdøde dyr m.v.
- 8) Lov nr. 131 af 26. marts 1941 om foranstaltninger til udryddelse af oksebremselarven.
- 9) Lov nr. 197 af 7. maj 1948 om markeder m.v. for heste og kreaturer.
- 10) Lov nr. 42 af 20. februar 1960 om vaccination mod ondartede smitsomme pelsdyrsygdomme.
- 11) Lov nr. 129 af 31. marts 1960 om vaccination mod mund- og klovesyge.
- 12) Lov nr. 211 af 31. maj 1968 om kunstig sædoverføring på husdyr.
- 13) Lov nr. 214 af 31. maj 1968 om bekæmpelse af enzootisk leukose hos kvæg.

Stk. 2. Regler, der er udstedt med hjemmel i de nævnte love, forbliver i kraft, indtil de afløses af bestemmelser fastsat i henhold til denne lov.

Stk. 3. Overtrædelse af bestemmelser, der forbliver i kraft, straffes med bøde. §§ 36 og 37 finder tilsvarende anvendelse.

§ 40. I lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 451 af 6. august 1982, som ændret ved lov nr. 157 af 11. april 1984, indsættes efter § 40 og før overskriften »Apotekervarenævnet«:

»§ 40 a. Det Veterinære Vaccineudvalg, der består af 5 medlemmer, som udnævnes af landbrugsministeren, rådgiver Sundhedsstyrelsen i sager om vacciner, sera og andre lægemidler, der er bestemt til veterinær anvendelse eller kan anvendes veterinært.

Stk. 2. Landbrugsministeren fastsætter udvalgets forretningsorden.

Stk. 3. § 38, stk. 3, og § 40 finder anvendelse på Det Veterinære Vaccineudvalg.«

§ 41. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, men kan dog ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.³⁾

Lov nr. 189 af 23. marts 1992 indeholder følgende bestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 1992.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 150 af 18. maj 1906 om oprettelse af et serumlaboratorium under Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og lov nr. 346 af 6. december 1961 om statens overtagelse af visse udgifter ved offentlig kontrol i forbindelse med udførsel af landbrugsprodukter.

Stk. 3. § 1 og § 3, stk. 1, 2 og 4, i lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 2. februar 1988, ophæves.

Stk. 4. Regler, der er udstedt med hjemmel i de nævnte love, forbliver i kraft, indtil de afløses af bestemmelser fastsat i henhold til denne lov.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser, der forbliver i kraft, straffes med bøde. §§ 36 og 37 i lov nr. 814 af 21. december 1988 om husdyrsygdomme finder tilsvarende anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 1066 af 23. december 1992 indeholder følgende bestemmelser:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos ferskvandsfisk, jf. lovbekendtgørelse nr. 903 af 15. december 1987.

Stk. 3. Regler, der er udstedt med hjemmel i den i stk. 2 anførte lov, forbliver i kraft, indtil de afløses af regler fastsat i henhold til lov om husdyrsygdomme.

Stk. 4. Overtrædelse af bestemmelser, der forbliver i kraft, straffes med bøde. Bestemmelserne i §§ 36 og 37 i lov om husdyrsygdomme finder tilsvarende anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

I dette bilag er optaget teksten til den eksisterende lov nr. 1106 af 21. december 1994 om zoonoser

Lov om zoonoser

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. Lovens formål er at beskytte menneskers sundhed ved at iværksætte foranstaltninger mod forekomst af zoonotiske smitstoffer hos dyr, i animalske levnedsmidler og i andre produkter af dyr.

Stk. 2. Foranstaltningerne kan omfatte forebyggelse, overvågning, kontrol og bekæmpelse af zoonotiske smitstoffer i forbindelse med dyrehold.

Stk. 3. Loven omfatter både dyr, der er i menneskelig varetægt, herunder akvakulturdyr, og vildtlevende dyr samt produkter af dyr.

§ 2. Ved zoonoser forstås sygdomme og infektioner, der naturligt overføres fra dyr til mennesker.

§ 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om undersøgelse af dyrehold for zoonotiske smitstoffer. I reglerne kan fastsættes bestemmelser om udtagning af prøver af levende dyr, slagtekroppe, mælk, æg, gødning, slam, foder og staldinventar m.v. samt om laboratorieundersøgelse heraf. I reglerne kan tillige fastsættes bestemmelser om aflivning af dyr i undersøgelsesøjemed.

§ 4. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om, hvilke foranstaltninger der skal træffes ved mistanke om eller forekomst af zoonotiske smitstoffer hos dyr. I reglerne kan fastsættes bestemmelser om aflivning af dyr i undersøgelsesøjemed, udtagning og indsendelse af prøver, laboratorieundersøgelser og indberetning.

§ 5. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om og meddele forbud og påbud om gennemførelse af særlige foranstaltninger for at begrænse eller imødegå risiko for udbredelse af zoonotiske smitstoffer.

Stk. 2. Foranstaltningerne i henhold til stk. 1 kan bl.a. omfatte:

- 1) For dyrehold og vildtlevende dyr:
 - a) Særlige undersøgelser,
 - b) tilsyn,
 - c) mærkning,
 - d) behandling,
 - e) vaccination,
 - f) isolation,
 - g) særlige betingelser for levering af dyr,
 - h) aflivning af dyr eller særlig slagtning og
 - i) destruktion.
- 2) For produkter af dyr samt foder, gødning, slam og andet materiale, som kan være inficeret:
 - a) Særlige undersøgelser,
 - b) behandling,
 - c) mærkning,
 - d) påbud om særlig anvendelse,
 - e) særlige betingelser for levering af mælk, æg og andre produkter af dyr,
 - f) desinfektion,
 - g) tilintetgørelse,
 - h) opbevaring og bortskaffelse og
 - i) destruktion.
- 3) For ejendomme, virksomheder, anlæg, maskiner og transportmidler, der anvendes til husdyrhold:
 - a) Særlige krav til indretning og drift,
 - b) rengøring og desinfektion,
 - c) tilbagekaldelse af godkendelse,
 - d) afspærring og
 - e) forbud mod tilledning og afledning af vand.

Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan forbyde eller begrænse enhver samling og flytning af dyr samt flytning af produkter af dyr, foder og foderstoffer, slam, strøelse og andet ma-

Bilag til f. t. l. om sygdomme og infektioner hos dyr

teriale, som kan indebære risiko for udbredelse af zoonotiske smitstoffer.

§ 6. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om indberetning til Veterinærdirektoratet af laboratorieresultater fra de i §§ 3-5 omhandlede undersøgelser, resultater af undersøgelser for forekomst af zoonotiske smitstoffer i medfør af lovgivningen om kød, mælk, æg og fiskekvalitetskontrollen samt om offentliggørelse af resultaterne.

§ 7. Landbrugs- og fiskeriministerens kan oprette et offentligt tilgængeligt centralt register for zoonoseundersøgelser og fastsætte regler om pligt til at afgive oplysninger til registeret. Registeret oprettes som en del af det i henhold til § 10 a i lov om husdyrsygdomme oprettede centrale husdyrbrugsregister (CHR). Enhver har adgang til at få meddelt oplysninger fra registeret. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om begrænsning i adgangen til at få oplysninger fra registeret.

§ 8. Ved aflivning eller påbud om fjernelse af dyr og ved destruktion, tilintetgørelse eller bortskaffelse af foder, æg, mælk og lign. produkter yder staten ejeren en erstatning, der svarer til dyrenes eller produkternes værdi, samt en erstatning til hel eller delvis dækning af det herved opståede driftstab.

Stk. 2. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte nærmere regler om beregning af erstatning i henhold til stk. 1. Reglerne kan indeholde bestemmelser om maksimering af erstatningen.

Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om, i hvilket omfang udgifterne i forbindelse med påbudt slagtning eller påbudt behandling af æg, mælk, foder og lignende produkter, der iværksættes i medfør af loven, afholdes af staten.

§ 9. Ejere af dyrehold og virksomheder afholder udgifterne ved den kontrol og de foranstaltninger, der udføres efter loven, medmindre landbrugs- og fiskeriministerens bestemmer andet. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om betaling af afgifter til hel eller delvis dækning af udgifter til kontrol m.v., der udføres i henhold til loven.

Stk. 2. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om gebyr for særlige ydelser og ekspeditioner inden for lovens område.

Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringskrivelser samt betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i stk. 1 og 2 omhandlede beløb.

Stk. 4. Der er udpantningsret for de i stk. 1-3 omhandlede beløb.

§ 10. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om tilsyn og kontrol med, at loven eller de i medfør af loven fastsatte regler overholdes.

§ 11. Ejere af dyrehold og virksomheder skal efter anmodning fra tilsynsmyndigheden give alle oplysninger, som har betydning for tilsynet, herunder særligt oplysninger om omsætning af dyr, produkter og levnedsmidler, samt vederlagsfrit yde tilsynsmyndigheden fornøden bistand ved tilsyn og prøveudtagning.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan som led i tilsynet vederlagsfrit udtage eller foranledige udtaget prøver af slagtekroppe, mælk, æg, foder, gødning og slam.

§ 12. Tilsynsmyndigheden og personer, som er særligt bemyndiget hertil, har, i det omfang varetagelsen af de i loven omhandlede opgaver kræver det, til enhver tid mod legitimation uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme og lokaliteter.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand hertil. Landbrugs- og fiskeriministerens kan efter forhandling med justitsministerens fastsætte regler herom.

§ 13. Henlægger landbrugs- og fiskeriministerens beføjelser efter loven til institutioner under Landbrugs- og Fiskeriministeriet, kan ministerens fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders afgørelser, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation kan landbrugs- og fiskeriministerens fastsætte regler om andre offentlige myndigheders eller institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders afgørelse, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om private institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven og om klage over disse institutioners afgørelser.

§ 14. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Landbrugs- og fiskeriministeren kan endvidere fastsætte de bestemmelser, som er nødvendige for anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, som er omfattet af denne lov.

§ 15. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) undlader at efterkomme forbud eller påbud efter § 5,
- 2) undlader at give oplysninger efter § 11, stk. 1, eller
- 3) undlader at yde bistand efter § 11, stk. 1.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde.

§ 16. Er en overtrædelse begået af et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

§ 17. Ransagning i sager om overtrædelse af bestemmelserne i denne lov kan ske i overensstemmelse med retsplejelovens regler om ransagning i sager, som efter loven kan medføre frihedsstraf.

§ 18. Loven træder i kraft den 1. januar 1995.

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Givet på Christiansborg Slot, den 21. december 1994

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

Margrethe R.

/ Henrik Dam Kristensen

-
- 1) Landbrugsministeren har ved bekendtgørelse nr. 819 af 23. september 1992 ændret bilag 1 og 2. Ændringen er medtaget i nærværende bekendtgørelse bekendtgørelse.
 - 2) Loven er trådt i kraft den 1. januar 1990, jf. bekendtgørelse nr. 786 af 13. december 1989.
 - 3) Loven er trådt i kraft for Grønland den 1. januar 1992, jf. anordning nr. 858 af 18. december 1991.

Til lovforslag nr. L 160. Skriftlig fremsættelse (21. januar 1999)

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om sygdomme og infektioner hos dyr.

(Lovforslag nr. L 160).

Lov om husdyrsygdomme indeholder regler om forebyggelse og bekæmpelse af husdyrsygdomme, mens lov om zoonoser indeholder regler, der tager sigte på at forebygge og forhindre overførsel af sygdomme og infektioner mellem dyr og mennesker.

Da en del af reglerne i de to love er ens, er der med det formål at opnå en regelforenkling foretaget en sammenskrivning, således at der nu er én lov på området: Lov om sygdomme og infektioner hos dyr.

Lovforslaget har tillige baggrund i vedtagne fællesskabsregler om handel inden for Fællesskabet med kvæg og svin, hvor der nu stilles krav om godkendelse af personer, selskaber m.v., der erhvervsmæssigt omsætter kvæg og svin.

Der foreslås etableret hjemmel til at bekæmpe sygdomme hos akvakulturdyr gennem tørlægning af dambrug og i forbindelse hermed udbetaling af driftstaberstatning, uden at der samtidig sker nedslagning af dyrene.

Der foreslås ligeledes etableret hjemmel til at afgøre overtrædelsessager med administrativt pålagte bøder.

Der foreslås etableret hjemmel til, at de omkostninger, der er forbundet med etablering og drift af de veterinære grænsekontrolsteder, og som ikke kan pålægges de enkelte importører og eksportører i form af brugerbetaling, afholdes af de personer, virksomheder, foreninger eller lignende som operatører af kontrolstederne. Der foreslås endelig indført en adgang for ministeren til at indgå frivillige aftaler om etablering og drift af grænsekontrolstederne.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til Tingets velvillige behandling.